

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petty sor egyszer 20 fill.
Minden következőnél 15 fillér
Nyitlatter hora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, május 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérolk: Királyi ajándék nélkül.
Sikerült!
Az Aosev. közgyűlése.
Hat új l kola Aradon.
Császárok a Járásbírótság előtt.
A lóvasut főlebbz.
Tárca: Fodor Teréz gondolatai. Irta: Haraszthyne-Szederkényi Anikó.

Királyi ajándék nélkül.

Arad, május 27.

Csak a csillagászat adhat mértéket annak az óriási távolságnak fölbecsülésére, amely két fogalom között tátong. Két bolygót képzelünk el, a melyek egyikétől a napsugár évtizedek múlva jut el a másikhoz; ezek lehetnek oly távol egymástól, mint ez a két fogalom: a király és Arad. S a hogy a bolygók kavargó utjokban állandóan egyforma messzeségben maradnak egymástól: ez a két fogalom se jut összebb, közelébb.

Kutatván a magyar városok multjában, történelmi eseményei között az ember könnyen nekiadja magát az elmélkedésnek: melyik magyar város, falu fejezi ki legjobban az antidinasztikus fogalmat, melyiknek nevéből piroslik le legjobban a teljes függetlenség izgató gondolata? Talán Debrecen, a magyar polgárok erőre épített városa, ahol a kollégium tanács-termében trónvesztettnek mondták a királyt? Onod, ahol az egész Habsburg-háznak szólt az „eb ura zakó”? Orsova, ahol a királyi hatalom kifejezőjét, a szent koronát föld alá temették? Nehéz eldönteni. Többé-kevésbé mindenik magyar városnak része van a szabadságharcnak frissen élő emlékeiből. Itt egy csata, ott a menekvő országgyűlés egy szállása, amott lefejeztetés, legföllebb a német fészkek azok, a melyek nincsenek a Negyvennyolc térképein, vagy pedig *gutgesinnt* viselkedésükkel váltak ki az időben.

És mégis: izgatóbban, kegyetlenebbül egy sem élesíti a császárgyűlölő érzést, mint az *aradi* név. Trónokat nem ingatnak, dinasztikiakat el nem csaptak itten. Hanem az az emberietlenség, amely a magyar függetlenségi harc legkiválóbb vezéreivel történt, a feljülő haragnak örökös forrása. És idők múlásával, a világ fejlődésével csak súlyosabbnak, sötétebbnek látszik ez a dolog. Az angolok Transvaal miniszterelnökévé tették meg Bothát, a legyőzött burok fővezérét; Haynau a legyőzött magyarok tábornokait főbelövette, fölköttette. Háboruban a fővezérek a maguk szakállára itélkezhetnek, s az aradi hőhértett egészen Haynau lelkiületére vall; de az egyszerű emberek lelkéből nem szá-

radt ki a gondolat, — ha nem is volt úgy — hogy a tábornokok halálos ítéletét egy ifju, de ifjukorában is hatalmas ember keze erősítette meg.

S ilyen gondolatok választják el a koronával összenőtt fogalmat Aradtól. Talán nem maga az októberi esemény emléke; hiszen azóta a király volt Aradon. A színházat is az ő jelenlétében avatták fel. Azt mondják: a vértanuk szobra az örök akadály annak, hogy a király valaha aradi földre léphessen. Sőt annak is, hogy a királyi ház tagja Aradon az uralkodó nevében funkciót teljesíthessen. Az a néhány mázsa bronz tilalomfája lett a korona viselőjének. Mert azokat mégis a császár nevében ítélték el, akiknek apoteozisát ez a néhány mázsa bronz elmondja.

Abban a szegényes kohóban, ahol a koronázási jubileum ünnepeinek részleteit forrasztják, szinte föltűnő féltékenységgel vigyáznak arra, hogy valahogy egy szó ki ne ejtődjék. Ez a szó: *Arad*. Lelkendezve ujságolja az ősz Thaly Kálmán: egy sor város kulturpalotát kap. Pozsony, Kassa, Debrecen, Temesvár. Mondhatnák Aradot is, hiszen azé ugyis meglesz; de a király ünnepnapján Aradról nem szabad beszélni. Az öreg honvédek nagygyűlésén a gyerekké jámborult, naivságukba visszatért öregek azt kéri koronázási ajándéknak, hogy az aradi vértanuk emlékének a törvényhozás adjon elégtételt. Csitt, szerencsétlen nyugdíjasok, hogy szabad a jubileum napján a vértanukat említeni? S milyen mohóan temették el Barabás eszméjét: ugyan, ép most beszélni arról, hogy a király koszorút tegyen a vértanuk szobrára?

S ha csövestül hullana a királyi ajándék a koronázás negyvenedikévfordulóján; ha minden szabadnak és királyinak nevezett városra emlékezetessé akarná tenni a királyt ezt a jubileumot; ha csodanapja lenne ez a fáradt vágyak, pihenésre készült tervek teljesültének: Arad akkor is éhen és ajándék nélkül maradna. Máskor, talán igen; hiszen mialatt a Nyugatot követjük, ezt a földturást nem lehet a Balkánon hagyni; de most, a szent tapintatosság nevében, ne essen beszéd az ünnep szférájában erről a városról...

S ha a lakói ma már mintaszerűen lojalissok, a minthogy azok is, ha bankettjeiken teljes őszinteséggel szól az első tósztt az első magyar embernek: ezen nem lehet változtatni. Hiszen szomorú; de nem lehet...

Nekünk, akik a vértanú-szobor oldalán öregedünk meg, üres óráinkban kedvünk

telhet abban, hogy azokra a nagy emberekre visszagondoljunk, akik e szobor előtt beszéltek. A többséggé óriásodott függetlenségi párt sokat köszönhet az érc-emlékből kiáradó szellemnek, hagyományoknak. Nem is érheti a vád, hogy az ezekben rejülő erőt a függetlenségi párt törekvéseire ne igyekezett volna értékesíteni. Látjuk Ugron Gábort, amint az *Ébredő szabadság* érc-szeme a lelkéből kiszabadítja a hatalmas, magasan lobogó tüzet; magát Kossuth Ferencet, amikor az októberi nap eleven emléke csodás megilletődöttségbe ejti a hazájába visszatért embert. És Apponyit, aki csak néhány év előtt tizezer embert ölelt át egy érzésbe, amikor „azokról a sötét hagyományokról” beszélt, „a melyeknek itt ez a szobor a hirdetője...”

Nem teszünk szemrehányásokat nekik, hogy sorsuk jobbra fordultán hűtlenek lettek a szoborhoz; hogy ha ide is veti az utjok, már körülbelül csak közömbös nézői a patinás géniuszoknak. De mindaz, amit a multban ez a szobor, ezek a hagyományok nekik, a politikájuknak kölcsönzött, nem kötelezi-e vajjon őket, hogy közelebb hozzák a királyt Aradhoz s elhárítsák mindkét oldalon — főként az egyikén — azokat az érzéseket, amelyek miatt olyan mereven ellentétes egymással ez a két szó. S vajjon nem kötelességük-e az is, hogy e város haladása utjából is eltereljék mindazt, ami eddig akadály volt annak, hogy királyi akarattól, vagy jóváhagyástól függő adományokat, intézményeket kapjon?

De ez vicinális érdek, a mi érdekünk. Van annál súlyosabb is, komoly ok, amely arra figyelmezteti a politikusokat, hogy a két bolygó között közeledést keressenek.

A függetlenségi pártból kormány lett, a negyvennyolc megbarátkozott a hatvanhéttel, a kurucokból delegátusok lettek; hanem Arad megmaradt Aradnak. Az a szobor ma is kiengeszteletlen hirdetője a sötét hagyományoknak. Amit a függetlenségi párt félbehagyott, még érdeke lehet Magyarországon valamilyen politikának, vagy valamelyik ezután születendő pártnak. És az az új politika, vagy az új tábor ugyanazokat az érzéseket fogja a lelkekbe ültethetni a szobor levegőjében, mint a minöket eddig ültettek. Ezekből pedig nem fakadnak a lojalitás virágai.

Mi lesz a jubileumon, bizony nem vág a nemzet életébe. Szót nem érdemel a mi bajunk se, hogy junius nyolcadikára ajándék nélkül maradunk. De az ma világosan áll: magának a koronának, a dinasztianak érdeke, hogy hozzánk, az aradi föld lelkéhez közelebb jusson. S ha a retentő nagy udvari tapintat helyett az államférfiúi célszerűség diktálna, ezt meg-

mondhatnák a királynak azok, akik legjobban tudják.

Vagy az egyik bolygótól évtizedek múlva se jutott el a másikhoz egy széreny napsugár, amely a sötét érzések között egy kevés világosságot, fényt, békét tudna gyújtani? . . . +

Sikerült!

A képviselőház ülése.

*

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, melyen a gazdasági cselédekről szóló törvényjavaslat általános vitája volt a napirend. Ülés előtt Wekerle Sándor négy törvényjavaslatot terjesztett be. A napirendre tűzött javaslatokhoz Irsay József és Gaál Gaszton szóltak. Gaál után az összes szólásra felírt képviselők törölték nevüket, mire az általános vita véget ért s a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta. Ezután áttértek a részletes tárgyalásra.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 27.

Már-már úgy volt, hogy az új hét sem igen dönti el a cselédtörvényről való törvényjavaslat sorsát. A jegyzői emelvényről lefogó fekete táblácska csak úgy fehérlett még ma reggel a nevektől s Darányi Ferenc jegyző egyre kapkodta föl, hogy újabb meg újabb szónokok neveit jegyezze reá.

A tömérdek szónok feliratkozása azonban nem jelenti azt, mintha a jobbágytörvény tárgyalása bevonzaná a Házba a honatyákat. Tizenegyedfél órakor még alig vannak néhányan a teremben. Akik ott vannak, azok felhasználják az alkalmat, hogy egy kicsit megéljenezék Wekerle Sándort. Az ilyesmi mindig kifesződik.

És megindul a vita. A szokott meder, a szokott hangok. A javaslat nem jó . . . egyik paragrafus rosszabb, mint a másik . . . és így tovább. Egyszerre azonban csoda történik. A nevektől fehérülő tábla egyszerre fekete lesz: az összes szólásra felírtak letörölték róla a neveiket. Vége az általános vitának. Egy kis meglepetés, azután mindenki konstatálja: kicsi-

nált puccs volt. A fő azonban az, hogy általánosságban mégis sikerült elfogadtatni a javaslatot.

Részletes tudósításunk:

(Négy törvényjavaslat.)

Justh Gyula elnök valamivel tíz óra után egészen néptelen padsorok előtt nyitotta meg az ülést. Amikor a jegyzőkönyv felolvasásának kellemetlen kötelességén keresztül estek, Wekerle Sándor miniszterelnök emelkedett szólásra s négy törvényjavaslatot terjesztett be a Ház nagy éljenzése közepette. Az első a király negyvenéves koronázási jubileumának megünnepléséről szól, a második az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről, a harmadik a koronaérték megállapításáról szóló 1892: XVII. törvény cikk kiegészítéséről, az utolsó pedig az Ausztriával kötött érmeszerződést kiegészítő újabb pótszerződésről.

(A Jakabok.)

A Ház ezután áttért a cselédtörvény tárgyalására. Az első szónok

Irsay József, aki nemcsak a néprajzi leírásokból ismeri a magyar munkásnépet s nem a tájképekből ismeri a buzaföldeket. Egész szeretettel csügg a magyar népen s azért tudja, hogy milyen időszerű ez a javaslat. Néhány megjegyzést kíván tenni az egyes kifogásolt pontokra. Azt mondják, hogy az a szakasz, amely a szabad költözködést tárgyalja, a röghöz köti a munkásnépet. De ez nem volna túlságosan nagy baj, mert hisz oly kevesen vagyunk, hogy mindannyiunknak itt kell maradnunk. Beszél a kivándorlásról s elmond több esetet, amidőn sorsukkal elégedetlen kivándorlók egy marék földet vittek magukkal, hogy ha esetleg az idegenben elpusztulnak, hazai föld alatt pihenhessenek. Korholja a szervezetek központi működését. A szervezetek avatatlanul és tudatlanul hátráltatják a vidéki nép érdekeit. Kész veszedelem, hogy a „Jakabok” neve fogalomvá válik. Mert ezek a Jakabok személyes feltűnési vágyból sztrájkra izgatják a békés népet. A sztrájknak egyébként nem elengedése, ha az jogos határok között mozog. A sztrájkot korlátozni kell úgy, ahogyan azt a törvényjavaslat teszi. A javaslatot, amely családtaggá teszi a cselédet s megszünteti a gyűlölködő ellenségeskedést, elfogadja.

(Tiltakozás a haro ellen.)

Gaál Gaszton: Elismeri, hogy a minisztert jó intenciók vezették a javaslat beterjesztésekor s biztosítani kívánja a szerződés szentségét. De

egyes részletekben tulment a javaslat a határon. Ilyen részlet az adóreform kérdése is. Ezt a szakaszt semmi szín alatt sem fogadhatja el. Ugyanez az álláspontja a családtagok gyógykezeléséről is. A gazdák érdekében szól s elmondja, hogy sok esetben 20—30 kilométerre kénytelen orvosért küldeni beteg cselédje gyógykezelésére. Ezt a gazdától kívánni nem lehet. A tanítatás kérdéseit nem ellenezné, ha ezáltal a nemzetiségi vidékeken a nemzetiségi iskolák fölénybe nem jutnának. Helyesnek tartja a gazda fegyelmi jogát, mert ezzel mintegy családfeje, páter familiájává válik a cselédeknek. Bródy Ernővel és Mezőfi Vilmossal polemizál s védelmébe veszi velük szemben a latifundiumokat. A javaslat egész vitáját megoklatatlannak tartja. Tiltakozik a harc ellen, amelyet a gazdák ellen indítottak és rendszeresen folytatnak. A javaslatot elfogadja. (Nagy éljenzés és taps)

Beszéde után a fölíratkozott szónokok elálltak a szólistól, mire az elnök az általános vitát berekesztette s tíz percre felfüggesztette az ülést.

(És mégis elfogadták)

Szünet után

Holló Lajos visszavonja halasztási indítványát.

Bernáth István előadó szerint a javaslat nagy szociális ellentéteket elégít ki. Mezőfi és a demokraták álláspontjával vitázik s azt bizonyítja, hogy a szociáldemokrácia álláspontjával ellentétbe jutottak. Nem fogadja el Giesswein Sándornak azt az állítását, hogy a munkásság kezében egyetlen eszköz a sztrájk volna. Sok esetben egész iparágakat tesz tönkre. A gazdák részéről történt fölszólalásokban foglalt sérelmek már a bizottságokban elintéztettek. A javaslatot általánosságban elfogadásra ajánlja.

A nagy többség ezután általánosságban elfogadta a javaslatot.

A javaslat ellen szavaztak: Pető Sándor, Mezőfi Vilmos és Bozóky Árpád.

Ezután megkezdték a részletes vitát, amelyet néhány jelentéktelen felszólalás után holnapra halasztottak.

TÁVIRATOK.

Hittérítők veszedelme.

Sanghai, május 27. A csöcselék felulta a lincheui német missziót, Pakhoji közelében. A ténitők a hatóságok védelmét kérték. Hongkongból angol ágyunaszád indult a ténitők védelmére.

Fodor Teréz gondolatai.

Írta: Haraszthy-Szederkényi Anikó.

. . . Sohasem hittem volna, hogy ilyesmi is történhetik. És mindez velem történik meg.

Tegnap volt, ültem a kanapén. Anyámnak azt hazudtam, hogy munkahiány miatt elbocsáttottak. Szorgalmasan forgattam tümet. Egyszerre, váratlanul, mintha egész bensőm megmozdult volna. Csak egy szempillantásig tartott mindez. Leejtettem a munkát és visszafojtottam a lélegzetem is. Mi volt ez? Vártam, mi következik még?

Nem tellett belé még egy perc, újra éreztem, amit előbb. Csakhogy erősebben. A szívemből agyamba szökkent a vér. Azt hittem, a két szemem kiugrik helyéről. Reszketett minden porcikám. Egy pillanatig elbutulva ültem, csak azért, hogy annál jobban megértsem a rettenetes valót.

. . . Igaz, mégis igaz. És én eddig milyen makacsul reméltem, hogy nem igaz semmi. Biztattam magam, beteg vagyok, más a bajom. Mint az őrlött a rögöszméjéhez, úgy kapaszkodtam e hithez, hogy nem igaz semmi.

Reszketek . . . Sirok . . . félek . . . Jaj, ha megtudja, ha észreveszi az anyám . . .

Ha észreveszi ő, amit én most megéreztem . . . Hogy él az a gyermek. Tele van követeléssel. Egy életet kíván. És mindezt tőlem, Tőlem mindazt ami az ő fejlődő életéhez szükséges. De én nem adom meg neki. Nem. Egész valóm föllázad ez ellen. Ez a gyermek létevel élő bizonyítéka lesz az én bűnömnek. Bűnömnek? Vajjon lehet ez bűn? Lehet vétek életet adni. Egy emberrel megajándékozni a világot. Akár lángelme lesz, akár közönséges agy, el-

fogja végezni a reá kiszabott részt. Egy parányt fog építeni a világ nagy palotáján. És ki tudja, hányan fognak még az ő lételeiből eredni. Lehet bűn életet adni egy embernek? Aki törzsöke lesz egy egész nemzedéknek . . .

Ezek a gondolatok villámgyorsasággal cikáztak át az agyamon. Aztán leborultam és sirtam soká! Olyan végtelen nagy lehangoltság vett erőt rajtam. De ebben a nagy szomorúságban volt valami vigasztaló érzés. Szerencsétlenségembe belevegyült valami csudálatos reménység. Nem tudom én, nem is tudnám ezt magamnak megmagyarázni. Valami különös sejtés lopódzott a lelkembe. Talán a megszületendő élet kölcsönözte nekem. Igen, ez lehet. Egy eljövendő élet suhogtatta szárnyait fölöttem. És én megéreztem a szárnyak hűsítő legyezgetését . . .

Jaj, jön az anyám . . .

Há, om négy órája lehet, hogy az írást félbehagytam. Nem tudom, hogy élhettem tul ezt a három órát. Egész eddigi életemben nem éltem át annyi keserűséget, mint e néhány óra alatt. Pedig hányszor jajdultam föl: ő, ezt nem lehet kibírni. És most látom, hogy nincs olyan fájdalom, amibe bele lehetne halni . . .

Megpróbálom összeszedni gondolataim:

Bejött az anyám. Nem sápadt volt, hanem zöld. A pupillái nagyra huzódva, a szemöldei fölírta, szép tojásdad arcúle négyzetgletre torzulva. Az az arc kísérteni fog álmaimban. Kiolvastam belőle, hogy anyám mindent tud. Az első átvillanó gondolatom volt: tulleszek hát ezen is.

Ráesett az egyik székre. És nézett rám. Éreztem, hogy izenként szed szét a tekintete. Átjárja a testem, lelkem. Ugy szerettem volna elbujni egy sötét sarokba, hogy ne lásson belém.

Vártam, hogy szóljon. Szóljon, akár milyen nehéz, keserű szavakat, csak ne nézzen úgy rám, de nem szólt. Csak egyre nézett. A fejem sziklanehez lett. Egyszerre csak úgy tűnt föl, mintha anyám szeméből éles kések meredeznének ki. És azok a kések belehasítottak testembe, lelkembe, hogy majd belé haltam. Odarogtam anyám elé:

— Beszélj, szidjál, átkozz. Mondj akármit, csak ne nézz úgy rám. Megölsz vele.

— Átkozzalak? Bántsalak? Mit ér az nekem? És ha darabonkint szedsz élek széjjel, érne ez valamit nekem, vagy neked. Nem mossa azt le rólad semmi szidás, semmi átok. Csak azt mond meg, mi lesz most? Mit akarsz tenni?

— Hogy én mit akarok tenni — ismételttem anyám szavait — nem gondoltam arra eddig.

— Nem gondoltál? — szólt anyám — már én megdöntöttem mindent, mindent. Ha közeledik az idő, akkor beviszlek a kórházba. Aztán mihelyt lábra fogsz állni, kihozlak. Irodába nem mégy most. És elmegyünk majd innen. Elmegyünk az ország másik határára. A nyugdíjamat ott is kapom. Te is vállalás irodát. És élsz, mintha semmi sem lett volna, semmi . . .

Hidegen, megdöntöttem beszélt anyám. Nem volt már izgatott. Az arca dermedt, nyugodt volt. De inkább visszakívántam előbbi arcát. Inkább néztem volna már azt. Borzongtam, megfagytam ettől a józanságtól. Dadogva szóltam közbe:

— És ő? . . .

— O, micsoda ő?

— Hát a . . . a . . . gyerek.

— A gyerek? . . . Ha, ha . . . Még avval is törődjem? A lelenháza megy. Vagy a pokol mélységes fenekére . . . Mit törődöl vele?

Az Acsev. közgyűlése.

Fábrý Sándor bemutatkozása. — Emlékezés Vársárhelyi Béláról. — Hat százalékos osztalék. — Hegedűs László és Enyedi Beni igazgatók. — Új vasuti vonalak. — Nachtnébel Ödön igazgatósági elnök.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Ünnepi közgyűlése volt vasárnap délelőtt az *Arad-csanádi egyesült vasutak részvénytársaságának*. Ünnepiessé avatta az előterjesztett évi jelentésben foglalt kegyeletes megemlékezés Vársárhelyi Béláról, a társaság elhunyt nagyérdemű vezérigazgatójáról, valamint utódjának, Fábrý Sándor dr.-nak magas szárnyalású, egész programot felölelő beszéde, amelylyel a társaság részvényeseinek bemutatkozott. Kiemelkedő mozzanata volt még a közgyűlésnek Hegedűs László főmérnök, vezérigazgató-helyettesnek igazgatósági taggá való megválasztása ama kiváló munkásság elismeréséül, amelyet a vasuttársaságnál több évtizedes szolgálata során kifejtett.

A közgyűlés örvendetes tudomásul vette, hogy az Acsev., Arad- és Csanád-megyének ez a virágzó, hatalmas közgazdasági tényezője az elmúlt esztendőben is oly magas színvonalon állott, hogy az ország legelső vidéki vasuttársaságának ismerik el. Vonalainak forgalmassága és a közönség igényeivel való számolás az elmúlt esztendőben is meghozták a fényes anyagi eredményt, amely lehetővé teszi, hogy ezuttal is hat százalékos osztalékot fizessen ki a társaság úgy az elsőbbségi, mint a törzsrészvényeseknek.

(A vezérigazgató beszéde.)

A vasuttársaság tanácsstermében délelőtt 11 órakor nyitotta meg a közgyűlést Meskó Sándor dr. igazgatósági alelnök. A részvényesek üdvözlése után az elnök megállapította, hogy a közgyűlés határozatképes, mert 38 részvényes 71583

Mi közöd hozzá? Bárcsak elpusztulna... Bár...

— Anyám!...

— Le fogod rázni a nyakadról...

Melegem lett. Egész bensőm felforr. Tódultak ajkaimról a szavak. Nem tudom, honnan vettem őket. Soha, soha nem voltak olyan szavaim. A gyerek, akit eddig utáltam, gyűlöltem, jaj de drága lett egyszerre nekem. Nem szégyeltem már.

— Anyám, — szoltam — te beszélsz így? Te, aki magad is anya voltál. Azt hiszed, hogy én őt el fogom dobni magamtól. Hogy én is utálom, gyűlölöm. Tévedsz. Nekem ő kedves. Nem adom senkinek. Most ebben a percben szerettem meg, most, mikor bántottad, akkor éreztem, hogy az nekem fáj...

Anyám nekem rontott. Megkapta a kezem, hogy összeroppantak az ujjaim.

— Csak még egy szót szólj. Egy szót merjél a szádon kiereszteni. Itt akarod tartani? Itt? Föl akarod nevelni? Föl? És hogyan? Miből? Azt hiszed, hogy én tartalak vele? Hogy egy percig megtűröm? Ehen döghölhetsz, fölfordulhatsz vele együtt én felőlem. Menj cselédnek vele. Eredj, keress magadnak... Felőlem bakákat is tarthatsz.

— Anyám...

— Nem vagyok az. Én nem leszek tolvajnak, gyilkosnak, rongynak a törzsöke, a nagyanyja. Vagy azt hiszed, hogy lesz más valami egy olyanból? Ugy lesz, ahogy én akarom... Érted?

... Az agyam összezavarodott. Tönkre vagyok téve, megtörve. Aludni volna jó, soha véget nem érő álmot. Az ég kékjébe volna jó elmerülni, beléveszni... Vagy ki tudja, nekem talán ott sem lesz már nyugodalmam...

részvény képviselőjében van jelen. Meskó végül a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére Szathmáry János főfelügyelőt, hitelesítésére pedig Szalay Antalt és Neuman Dánielt kérte föl.

A megalakulás formalitásai után a közgyűlés napirendjén első tárgyként szereplő igazgatósági jelentés előterjesztése következett. Ezt megelőzőleg szólásra emelkedett Fábrý Sándor dr. vezérigazgató és lendületes beszéd kíséretében bemutatkozott a nagy számban megjelent részvényeseknek.

— Amidőn első ízben van szerencsém az igazgatóság jelentését előterjeszteni, — mondotta Fábrý Sándor, — kérem társaságunk részvényeseit, hogy működésem során szíves támogatásban részesítsenek. A magam részéről legyenek meggyőződve, hogy mindenkor odaadó törekvésemet fogja képezni vasutunk fejlesztése és előbbrevitele. Igaz egyszerűséggel és erős akarattal jöttem ide, hogy teljes odaadással működjem vasutunk jövőjének megalapozásán és jövedelmezőségének biztosításán, kellő körültekintéssel fejlesszem a meglévő alkotásokat és általában odatörekedem, hogy vasutunk további fölvirágzását elősegítsem. A magam jutalmát abban találom, ha igazgatóságunk támogatásával sikerül fényes eredményt elérni, maradandót alkotni és társaságunk részvényeseinek megelégedését kivívni.

Hosszantartó zajos éljenzés kísérte a beszédet, amely után az igazgatósági jelentés előterjesztése következett.

(Vársárhelyi Béla emlékezete.)

A jelentés a kegyelet és hála leróásával kezdődik azzal a férfival szemben, aki az Arad-csanádi vasutaknak létesítésük kezdete óta egyik legodaadóbb munkása volt és akit a múlt év végén ragadott ki a halál az intézmény vezető állásából. E férfit Vársárhelyi Béla, akiről a jelentés az alábbi rendkívül megleghangu sorokban emlékezik meg:

Kegyeletes megemlékezéssel kell jelentésünket megkezdeni. Vársárhelyi Béla nagyérdemű vezérigazgatónk és igazgatóságunk tagja 1906. évi szeptember hó 1-én váratlanul elhunyt. Az ő nemes egyénisége iránt érzett osztatlan szeretetünk, az ő eredményes igazgatói munkássága nyomán fakadó hálánk és nagyrabecsülésünk természetesen legkésőbb bennünket arra, hogy jelentésünket az ő reá való megemlékezéssel kezdjük meg.

Vársárhelyi Béla egyike volt azoknak a lelkes alapítóknak, akik vasutunk megalkotói. Atzél Péter, báró Klein Ferenc, valamint a nagynevű Boros Beni köré sorakozva, Arad-megye tekintélyes nagybirtokosaival együtt, a legönzetlenebb lelkesedéssel, fáradságot nem ismerő ernyedetlen munkával és súlyos anyagi kötelezettségek önként elvállalt áldozatkészségével is, minden nehézséget leküzdve, vasutunk létrehozásában elévülhetetlen érdemeket szereztek.

S midőn Boros Beni elhunyt, Vársárhelyi Béla ideális egyéniségének odaadó lelkesedésével vette kezébe nagynevű elődjének elhagyott munkáját, hogy fentartsa és előbbre vigye azon nemes célt és megvalósítsa azon eszmét, mely Boros Benit és társait hazánk közgazdasági érdekeinek emelésére hevítette.

E törekvése nem is maradt eredmény nélkül, amit ténylegesen igazol vállalatunknak az ő vezérigazgatósága alatt való fokozatos felvirágozása.

Kegyeletes érzéseinknek megfelelőleg elhatároztuk, hogy arcképét tanácskozási termünk számára megfestetjük, s ezzel Innocent jó nevű képirót biztuk meg. Nemes emlékezetének a halála után való első igazgatósági ülésen áldoztunk, a midőn jegyzőkönyvbe is felvett emlékbeszédben soroltattak fel az ő érdemei. E jegyzőkönyvi cikkből kiírva, az ő nemes egyéniségét jellemző sorokkal végezzük itt a reá való megemlékezést:

„Tele idealizmussal támogatott mindent és mindenkit, ahol nem önzést, hanem komoly törekvést és komoly munkát látott. Boldog

volt, ha egy jónak ismert ügyet szolgálhatott, és boldog volt, ha oly egyént segíthetett, a kinél lelkesedést és a vállalt munkához szeretettel ragaszkodó szívet ösmert fel, azt működésében támogatta, és semmi fáradságot nem talált soknak az ily egyén és az ilyen ügy érdekében.

Az ő mindég derűs, barátságos kék szeme, az ő mindég jó akarata, nemes egyénisége, előkelő igaz úri modora, fáradhatlan példaadása, soha nem csüggedő lelkesülése, eszméibe vetett rendíthetetlen hite buzdított, vezért, hozzáfűzött, szeretetre gerjesztett iránta bennünket s elvesztése fájdalommal tölti el szívünket.

Ezekkel az érzésekkel, a szeretet, a kegyelet érzéseivel emlékezünk meg róla most és fogunk visszaemlékezni reá mindenkoron — és megőrizzük nemes emlékét hálánk, nagyrabecsülésünk és tiszteletünk soha nem évülő érzéseiben.

Áldás legyen emlékének!

(A nyereség fölosztása.)

A közgyűlés az igazgatósági jelentést Heinrich Sándor indítványára fölolvastattnak tekintette és a jelentést, valamint az indítványt és a felügyelőbizottság jelentését egyhangulag elfogadta s a fölmentvényt úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság tagjainak megadta. Az igazgatóság indítványa alapján a közgyűlés az 1906. évi üzleti nyereség fölosztására nézve a következőképp határozott:

Az 1906. évi üzleti feleslegből 1.781,328 kor. 97 fillér és az előző 1905. évről áthozott 53.716 kor. 09 fillér, összesen 1.835,045 kor. 06 fillér összegből: a) 64,189 darab elsőbbségi részv. 6 százalékos osztalékára 4 12 kor., 770,268 kor., b) 77,700 drb. törzsrészvény 6 százalékos osztalékára 4 12 kor. 982,400 kor., c) 158 darab kisorsolt elsőbbségi részvény törlesztésére 4 200 kor. 31,600 korona d) az igazgatóság évi járulékára 4706 kor., e) üzleti tartalékalap gyarapítására 7060 kor., f) a felügyelő bizottság tagjainak díjazására 3000 kor. fordítottassék; az így összesen 1.749,034 kor. felhasználandó összegben felül maradó 86,011 kor. 06 fillér összegből a makói Mares hid építésére alkotott alapra 50.000 kor. használat-sék fel; végre a maradvány 36,011 kor. 06 fillér az 1907-iki üzletév számlájára átvezetessék. Végül felhatalmaztatik az igazgatóság, hogy az elsőbbségi részvényeknek 1908. évi január hó 2-án esedékes ideiglenes szelvényei az 1907-iki üzletév feleslegéből egyenként 6 koronával beváltassanak.

(Elismerés Hegedűs Lászlónak.)

Most Fábrý Sándor dr. előterjesztette az igazgatóság jelentését a földmívelésügyi miniszter azon elhatározásáról, amelylyel az elhunyt Juhász Bálint igazgatósági tag helyét Jankovich Lőrincsel, a mezőhegyesi állami ménesbirtok jószágigazgatójával töltötte be.

A jelentést 4 igazgatósági tag megválasztása követte. Mielőtt azonban a közgyűlés a választást megkezdte volna, Fábrý Sándor dr. vezérigazgató az igazgatóság megbízásából azt az indítványt tette, hogy a közgyűlés válassza meg a Vársárhelyi Béla halálával megüresedett helyre igazgatónak Hegedűs László főmérnök, vezérigazgató helyettes. Fábrý lelkes hangú beszédben rámutatott azokra az elévülhetetlen érdemekre, amiket Hegedűs három évtizedet meghaladó önzetlen, odaadó munkássága révén a vasuttársaságnál szerzett és amelyeknek elismeréséül az igazgatóság indítványát megteszi. A közgyűlés méltányolta is Hegedűs értékes működését és egyhangulag igazgatóvá választotta, amiért azután az új igazgató néhány szóban köszönetet mondott.

Nachtnébel Ödön indítványára ugyancsak egyhangulag választotta meg a közgyűlés Meskó Sándor és Libits Adolf régi igazgatósági tagokat, új tagul pedig Enyedi Benit, a Magyar Agrár- és Járulékbank igazgatóját.

(Uj vasuti vonalak.)

A közgyűlés ezután elfogadta az igazgató-ságnak ama javaslatát, amelyekkel a *pécska-nagylaki* vasuti vonal kiépítésére és az *arad-nagykikindai*, illetve *zsombolyai* vasutvonalak terveinek tanulmányozására fölhatalmazást kér. Egyben fölhatalmazta a közgyűlés az igazgató-ságot, hogy az alföldi első gazdasági vasut *arad-kovácsházai* vasuti vonalának építéséhez 200,000 korona egységes részvény jegyzésével hozzájáruljon.

Az alapszabályoknak a napirenden szereplő megváltoztatását *Nachtnébel* Ödön indítványára levették a tárgysorozatról, minthogy a vasutak szolgálati rendtartásának törvényerőre emelése még több változtatást tesz szükségessé, amelyeket egy később tartandó közgyűlésen fognak megtenni.

Ezzel a napirend kimerült s *Meskó* Sándor dr. elnök megköszönvén a részvényesek érdeklődését, berekesztette a közgyűlést.

(Az igazgatóság ülése.)

A közgyűlést a vasutársaság igazgatósági ülése követte, amelyen több fontos tárgy szerepelt. Az első az igazgatóság megalakulása volt. Elnökké egyhangulag *Nachtnébel* Ödön kir. tanácsost, a társaság régi, érdemes vezető férfiát választották, alelnökök ismét *Urbán* Iván és *Meskó* Sándor dr. lettek.

A választások után elhatározta az igazgatóság, hogy a közgyűléstől kapott fölhatalmazás alapján *kiépíteti a pécska-nagylaki vasutat* és a kivitel részleteinek megállapításával, valamint az *arad nagykikindai és zsombolyai vonalak* építési terveinek tanulmányozásával a vezérigazgatót és a végrehajtó-bizottságot bizta meg.

Elhatározta még az igazgatóság, hogy a vasutársaság három elhunyt vezető férfinak, *Atzél* Péternek, *Klein* Ferenc bárónak és *Lonovics* Józsefnek arcképeit a tanácsterem számára megfesteti.

Szathmáry Gyulának a vasutársaság ügyészé való választása és több bizottsági jelentés meghallgatása után véget ért az ülés.

A közgyűlésen *Meskó* Sándor dr. elnöklété alatt jelen voltak: *Bohus* László báró, *Baross* Zsigmond dr., *Blaskovich* Ernő, *Csernovics* Diodor dr., *Czedly* Károly dr., *Dániel* Endre, *Enyedi* Béni, *Fábry* Sándor dr., *Fábián* László, *Farkas* József, *Geilényi* Ernő, *Heinrich* Sándor, *Hege* dűs László, *Hervay* István, *Hirsch* Zsigmond, *Jankovich* Lőrinc, *Kintzig* János, *Keresztes* Gyula dr., *Kövé*r Lajos, *Libits* Adolf udvari tanácsos, *Margitai* József dr., *Nachtnébel* Ödön, *Neuman* Dániel, *Purgly* János, *Ring* Lajos, *Ré* vész Adolf, *Salacz* Gyula, *Szalay* Antal, *Sármezey* Endre, *Szathmáry* János, *Szirmai* Rikárd dr., *Urbán* Iván, *Urbán* Adolf, *Vásárhelyi* János, *Walder* Gyula és *Zselénski* Róbert gróf.

TANÜGY.

(—) Iskolaszéki ülés. Aradváros községi iskolaszéke folyó év május hó 31-én, azaz *pén* telen délután 4 órakor a városház emeleti kisteremben tartja a rendes havi ülését. A tanácskozás tárgyai: 1. A város polgármesterének értesítése, *Kovács* Vince polgári iskolai tanítónak az iskolafelügyelői teendőik ellátásával ideiglenesen történt megbízatásáról. 2. Több aradi lakos kérelme, a folyó iskolai évre kirozott tandíjaknak elengedése iránt. 3. A város tanácsa átteszi újabb véleményezés végett a róm. kat. hitoktatás ellátása tárgyában a püspökség kiküldöttével megejtett tárgyalás eredményéről felvett jegyzőkönyvet. 4. Az aradvárosi női ipariskola vezetőjének jelentése, a csipkeverő tanfolyamra vonatkozólag. 5. Az utilepi községi elemi fiúiskola igazgatóságának előterjesztése, az ottani párhuzamos osztály állandósítása s annak vezetésére egy rendes osztályvezetői tanítói állás rendszeresítése tárgyában. 6. Az összes községi iskolák tantestületei-

nek javaslata, az 1906—7-ik iskolai év végével megtartandó évi záróvizsgálatok idejének kitűzése iránt. Aradon, 1907. évi május hó 27-én. *Varjassy* Lajos, s. k., iskolaszéki elnök.

(—) Arvaházi ülés. A városi árvaház igazgató-választmánya kedden délután 5 órakor az árvaház tanácsstermében ülést tart, melyre a t. tagokat ez uton is meghívja *Varjassy* Lajos polgármester, igazg. vál. elnök.

Hat új iskola Aradon.

Apponyi Aradnak.

A város és az állam hozzájárulása

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Megirtuk, hogy Aradváros iskolaszéke hat új elemi iskolát szándékozik létesíteni. Ezzel a város lehetővé akarja tenni azt, hogy az összes tankötelezettek iskolába járhasanak, mert a jelenlegi községi iskolák nem elegendők az összes iskolakötelezettek befogadására. A város polgárvéga minden anyagi erejét felülmúló áldozatokat hozott a népoktatás javára, de a népoktatási mizeriáknak nem tudta elejét venni. *Apponyi* Albert kultuszminiszter méltányolva a város áldozatkészségét, elhatározta, hogy új elemi iskolát létesít Aradon. A miniszter *Halász* Ferenc miniszteri tanácsos útján, aki vasárnapon tárgyalásokat folytatott a város vezetőségével, pontról pontra közölte, hogy mily nagy összeggel hajlandó a kormány Aradvárosát támogatni az iskolák létesítésében.

Apponyi Albert gróf nem akart a törvényhatóság autonóm jogába beavatkozni és az értekezleten *Halász* Ferenc a miniszter nevében ki is jelentette, hogy a tanügyi kormány az ő erkölcsi és anyagi támogatását nem teszi attól függővé, hogy vajjon a szervezendő új iskolák állami jellegűek, avagy államilag segélyezett községiéek lesznek. Ennek a kérdésnek eldöntése kizárólag a törvényhatóság joga.

Az értekezlet lefolyásáról tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Vasárnap délelőtt tíz órakor *Károlyi* Gyula gróf főispán elnöklété mellett a városháza tanácsstermében értekezlet volt, melyen *Apponyi* Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőtében *Halász* Ferenc miniszteri tanácsos vett részt.

A főispán üdvözlőlvén *Halász* Ferenc miniszteri tanácsost, *Kovács* Vince helyettes iskolafelügyelő Aradváros térképén megmutatta a város kül- és beiterületének azon hat pontját, ahová az új iskolák építendőek lesznek. Bemutatta a hat új iskola vázlatos tervrajzát és költségvetését és behatóan ismertette a statisztikai adatokat és a felhívja jelenlétűk figyelmét a jelenlegi iskolák túlszűköltésére.

Halász Ferenc a miniszter és a maga nevében megköszönte a főispán és Arad törvényhatóságának figyelmét, és népoktatásügy iránt csaknem pártatlanul álló érdeklődését, áldozatkészségét. Előadta, hogy *Apponyi* Albert gróf miniszter Arad közönségének segítségére óhajtott lenni abban, hogy népoktatásügyét rendezhesse. A miniszter a legnagyobb anyagi áldozatokra is kész, csakhogy a város iskoláügyének tarthatatlan állapotán segítsen. Kijelentette, hogy a miniszter éppenséggel nem kéri, hogy az új iskolák tisztán államiak legyenek, mert a kormány az iskolafentartók jogát tiszteletben tartja. Az iskolafelügyelő előadása nyomán látja, hogy jelenleg hat új iskolaépületre van szükség, melyekben összesen huszonnégy tanterem és hat igazgató és szolgálatkás lesz. A hat iskolába összesen huszonkét tanítót kell alkalmazni. Kéri az értekezletet, hogy elvben mondja ki: tisztán állami vagy államilag segélyezett községi iskolák felépítését óhajtja?

Varjassy Lajos polgármester ismerni szeretné azt a hozzájárulást, melyet a kormány felajánl, mert neki a város polgárságának néhez anyagi viszonyaival számot kell vetnie.

Müller Károly országgyűlési képviselő jellemző és találó szavakkal mutatott rá arra a tarthatatlan állapotra, melyben Arad népoktatásügye ma a sok beiskolázatlan gyermek miatt van, de egyben számot kell vetni a polgárság anyagi erejével is. Ő az állami iskolák föltétlen híve és ajánlja, hogy az értekezlet minden tagja az állami iskolák mellett foglaljon állást.

Müller Károly szavait a jelenvoltak éljenzéssel fogadták. *Halász* Ferenc a város és a kormány hozzájárulását a következőkben terjesztette elő.

A város hozzájárulása: 1. Alkalmos és megfelelő területű telkeken felépíti az állami iskolákat, igazgató tanítói lakásokat, mellékhelyiségeket, kerítéseket, kutakat. Ezek a város tulajdonai maradnak, de az örök haszonélvezeti jog a kir. kincstár javára telekkönyvileg biztosítottatik. 2. Amennyiben a jövőben a most tervbe vett 22 tanítós állami iskolán felül még új állami iskolák felállítása válnék szükségessé, ezeket szintén a város a fennebbi módon fogja felépíteni. 3. A város ellátja az összes tanhelyiségeket megfelelő iskolai butor-zattal. 4. Gondoskodik az összes épületeknek állandó jókarban tartása és az épületeknek tűzkár ellen való biztosítása felől. 5. A tanyai állami iskolánál a gazdasági népoktatás gyakorlati tanítására egy kat. hold bekerített területet ad, és azt a gyümölcsészet, konyhaker-tészet és szőlészet gyakorlati tanításához szükséges eszközökkel ellátja. 6. A tanterem és tanítási helyiségek fűtésére azok köbtartalmának megfelelő mennyiségű és jó minőségű tüzelő anyagot ad és azt helybe szállíttatja. 7. A községi pótdóval meg nem terhelt adó-alapra a népoktatási törvény 35. §-a alapján kivetendő 5% os iskolai adót, ugyanazon törvény 36. §-ának figyelembe vételével az állami iskola céljaira megajánlja. 8. Minden tanítói állás után az országos tanítói nyugdíjalap javára évi 24 korona és a 30 filléres nyugdíj-illeték váltsága címén minden tanterem illetőleg tanító után évi 18 korona illetéket fizet.

Ezzel szemben a közoktatási kormány a következő hozzájárulásokat biztosítja: 1. Fedezi a tanítók összes személyi járandóságait, nevezetesen a tanítók fizetését, lakáspénzét, igazgatói tiszteletdíjakát most és a jövőben. 2. Fedezi a hitoktatók szabályszerű tiszteletdíját. 3. Gondoskodik úgy most, mint jövőben a helybeli községi elemi népiskolákban törvényszerűen el nem férő (egy egy tanosztályba 60 tankötelest számítva) és a nem iskolázó tanköteleseknek törvényszerű oktatása felől, illetőleg a most tervbe vett 22 állami tanítói álláson kívül a jövőben szükséges új tanítói állásokat szervezi és azok összes személyi járandóságait fedezi. 4. Az összes tanítási eszközöket (tanszereket) adja. 5. Az állami iskolákban a tanítás teljesen ingyenes, tandíjmentes lesz. A növendékek csupán évi 50 fillér beiratási díjat fizetnek kizárólag az ifjúsági könyvtár céljaira. 6. A gazdasági ismétlő oktatás személyi költségeit az állam viseli. 7. Az állami iskolák javára felajánlott 5 százalékos iskolai adó a város javára az iskolai építkezés céljaira mindaddig visszaengedettik, amíg a város az evégből felveendő kölcsönét letörleszti. 8. Ugyancsak a kölcsön letörlesztése tartamára biztosítottatik a város javára az állami iskolákban természetben lakást nyert tanítók lakberváltsága fejében évi 420 korona. 9. Gondoskodik az összes iskoláknál alkalmazandó iskolaszolgák illetményeiről. 10. A fejlesztés folytán szükséges új iskolaházak kölcsönének részben és folytatólag való törlesztésére a városnak az 5 százalékos iskolai adót átengedi és a tanítói lakáspénzt biztosítja. 11. Az állami tanító állások betöltésénél egyenlő képesítés mellett az aradi illetőségű ifjak előnyben részesítettnek.

A miniszteri tanácsos előterjesztése fölött élénk eszmecsere indult meg, melyben részt vettek *Varjassy* Lajos polgármester, *Müller* Károly, *Varjassy* Árpád, *Nesnera* Aladár, *Nemess* Zsigmond dr., *Kovács* Vince, *Reinhardt* Gyula, *Steinhardt* Mór dr. és *Kilényi* János.

A főispán kérdésére az értekezlet egyhangulag és tisztán állami iskolák mellett foglalt állást és ezen irányban fog a közgyűlésnek javaslatot tenni.

Az értekezleten jelen voltak *Károlyi* Gyula gróf főispán elnöklété mellett *Halász* Ferenc miniszteri tanácsos, *Varjassy* Lajos polgármester, Hoff-

mann Antal, Kristyórá János, Domonkos Lajos, Maresch Gyula, Varjassy Árpád, Steinhart Mór dr., Nesnera Aladár, Nagy Sándor dr., Müller Károly, Nemes Zsigmond dr., Reinhart Gyula, Steigerwald Alajos, Robitsek Ágoston dr., Tabakovits Emil, Virágh Lajos, Kilényi János, Kovács Vince és Bonts Aurél iskolaszéki jegyző.

A kormány-bankban.

— Párbeszéd. —

Wekerle bankigazgató: Náci, vond vissza azt a jobbágy-váltót. Meg vissza találjak utasítani!

Darányi: Bizd rám! Én csak zsrálom, de van egy kitűnő, biztos elfogadóm! A parlament...

Császárok a járásbiróság előtt.

A japán császárt elítélték.

Öt néhéz korona.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Egy büntető járásbirósági tárgyalásnak kellett megessnie, hogy Aradvárosa megtudja, milyen előkelő személyiségek lakoznak az ő szerény falai között. Akármilyen furcsán hangzik is, de tény, hogy az Andrassy-téren véges-végig, sőt tovább, a Boros Béni-térig a föld leghatalmasabb urai ácsorognak a nap minden órájában.

Ma azonban lehuilott az inkognitó szüziés fátyla, s mi egy kissé elkésve — de még elég jókor közöljük, hogy a német, az indiai, a japán, a kínai császár, sőt a császárok császárja is már évek óta körünkben időznek, s inkognitójuk terhe alatt a *hor darság* nehéz, de becsületes mesterségét űzik.

Az igazság kedvéért azonban meg kell jegyezni, hogy az aradi szerény és gyorslábu hordárok nem magukat nevezték ki ezekre a magas méltóságokra, egy kivételével, aki egyenesen a császárok császárjának tette meg magát.

Ez a derék ember *Koroknyai* Gergely, a ki „Küldönc” feliratú sapkájával a Hungária kávéház sarkán támo. atja a falat Természetes, hogy az ő kegyelméből részesültek a szaktársak a magas kitüntetésekben. Koroknyai császár ugyszólván két kézzel szórta a császári címeket hordár társainak.

Csak *Heinermann* József kollegájának nem tált jó ideig megfelelő kitüntetést. Igaz, hogy ennek részben a konkurenciából kifakadó neheztelés volt az oka, mert a hosszú nevű szaktárs szintén a Hungária előtt székelt. Mintán azonban folyton házsártoskodott, *Zubor* Andor, a hordárok fővédnöke a rendőrségen, úgy vetett véget a folytonos civakodásnak, hogy a Japán kávéház elé helyezte *Heinermann*-t.

Ez volt az átka szegénynek, mert *Koroknyai* rögtön kivágta rá a kádenciát.

Heinermann József — a japán császár.

Nevezett császárnak azonban igen nehezére volt a megtiszteltetés, mert borzasztó dühbe gurult, ha így szólították. A győzedelmes konkurencs piszkolódását látta benne, aki a jól jövedelmező Hungária előtti „standról” kiugratta.

A minap a helybeli császárok éppen sörözgettek a Millenium terraszán, mikor *Heinermann* véletlenül arra vitte a rosszabbik sorsa.

— Hej, japán császár — kiáltott rá *Koroknyai* császár — jere be — a ki mindened van!

A japán császárnak kidülledtek a szemei a düh-től, s elkésredetten ordított át a kerítésen:

— Gazember!

Koroknyai Gergely tulságosan a szivére vette a dolgot és feljelentette a dühös császárt az aradi büntető járásbiróságon.

— Ma tárgyalta ezt az ügyet *Bozóky* Mátyás dr. járásbíró. *Heinermann* József igen körülményesen védekezett.

— Bíró ur, tagadom, hogy *Koroknyai* legaz-

embereztem volna. En csak azt mondtam: *ha én japán császár vagyok, akkor maga gazember.* Hát kérdem a bíró urat, japán császár vagyok én? Nohát akkor a *Koroknyai* sem gazember.

A bíróság azonban nem méltányolta a körmönfont védekezést és öt korona pénzbüntetésre ítélte *Heinermann*-t. Az öreg úgy megörült az enyhe büntetésnek, hogy azonnal leszurta az öt koronát. Mire *Koroknyai* diadalmasan kiáltott fel:

— Nem mondtam, hogy császár? Ot koronája is van!

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Hangverseny Ujaradon. *Kállay* Jolán, az aradi színház kitűnő primadonnája, *Faludy* Károlylyal tegnap este nagyszerű hangversenyt rendezett Ujaradon. Ez volt a színház kapuzárása óta a második hangversenye *Kállay*-nak, akinek bájos egyéniségét és ragyogó tehetségét a vidéki közönség teljes mértékben honorálja. A tegnapi hangverseny alkalmából se vége, se hossza nem volt a primadonna ünneplésének, amit teljesen indokolt is az a művészi ének és közvetlenség, amit *Kállay* Jolán nyújtott.

Egy község pusztulása.

18 milliós kár.

Csernovics Diodor — kormánybiztos.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 27.

Egy virágzó torontálmegyei községet, a Rudolf trónörökösről elnevezett *Rudolfsgnad*-ot szombaton délután rémes árvizkatasztrófa sújtotta. A község melletti dunai gát megszakadt, mire a víz előbb a réteket, majd magát a községet elöntötte. A mindent elemi erővel előzőnlő ár egymásután roppantotta össze a házakat és a lakosság csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta pusztá életét megmenteni.

A kormány a vész hírek következtében még vasárnap delelőtt táviratilag értesítette *Csernovics Diodor* dr. miniszteri tanácsos aradi államjóságigazgatósági igazgatót, hogy *kormánybiztossá nevezte ki* és egyben utasította, hogy rögtön induljon az árvíz által sújtott községbe. *Csernovics* dr., aki még vasárnap delelőtt résztvett az Acsev. közgyűlésén, délután Nagybecskerekre utazott és innen a szerencsétlenség színhelyére sietett, hogy eljárjon nehéz és fontos kormánybiztosi megbízatásában.

A község pusztulásáról szóló távirati tudósításaink a következők:

Nagybecskerek, május 27. *Rudolfsgnad* torontálmegyei község közelében tegnap délután a dunai gát megszakadt és a víz elöntötte a rétet. A lakosság nem akart résztvenni a gáttömésben és a gátszakadás tovább terjedt. Három század katonaságot rendeltek ki, de a vizárt már nem lehetett megakadályozni és ma reggelre a víz a községig terjedt, melyet délre teljesen elöntött. A lakosság rémülten menekül lakásaiból. Az alispán uszályhajókat rendelt ki és a lakosság menthető tárgyaival ezerszámra menekül. A

község pusztulása aligha kerülhető el. A személy- és vagyónbiztonság iránt minden intézkedést megtettek.

Rudolfsgnad, május 27. A lakosság nagy része már elhagyta a községet, mert a katasztrófát minden pillanatban várják. A lakosság megadással veszi a szerencsétlenséget.

Rudolfsgnad, május 27. A gát szakadásának betömésére uszályokat akartak sülyeszteni, azonban e kísérlet nem sikerült. A kövel rakott uszályokat a szakadásnál az ár besodorta úgy, hogy a gőzhajó is csak nehezen menekült. A hajón lévő emberekről mitsem tudnak. A víz *Rudolfsgnad* szélén van.

Rudolfsgnad, május 27. Az egyik uszályhajó veszélytelenül elszabadult. Embereitben nem esett kár. Az elkésredés nagy. Temesvárról utászcsapatot vezényeltek ide. A lakosság készenlétben várja a katasztrófát.

Rudolfsgnad, május 27. A község egy része, 60 ház víz alatt áll. A mentési munkálatokat csónakokkal a Dunagőzhajózási Társaság tisztviselői, az altisztek és a nagybecskereki 29. gyalogezred egyik százada teljesíti. Eddig 15 lakóház dőlt be. A lakosság el van keseredve és csendben elhagyja lakóházait. A szomszédos községekből tömegesen érkeznek segítsegek. *Biletz* Józsefet, az ármentesítő-társulat főmérnökét lakásán csendőrök őrzik, mert élete veszélyben forog, minthogy a lakosság azt hiszi, hogy ő a katasztrófa okozója.

Rudolfsgnad, május 27. *Rudolfsgnad* község munkáslakossága az ármentesítő-társulat főmérnökével szemben fenyegető állápontra helyezkedett, mert a főmérnököt okozták a katasztrófa bekövetkezéseért. A főmérnök az őrházban tartózkodik. Eddig a kért karhatalom késik. A víz a község határát teljesen elöntötte. Két-három óra mulva a községbe hatol. A mentési eszközök készenlétben vannak.

Rudolfsgnad, május 27. Eddig 52 ház dőlt össze. A mentési munkálatok serényen folynak. A község háromnegyed részét 90 centiméter magas víz öntötte el. A víz egyes helyeken zuhatagként folyik. A Dunagőzhajózási Társaság embereit a mentési munkálatok alól felváltották. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság emberei *Balogh* Bertalan hajóskapitány és *Nagy* György vezetése alatt önfeláldozó munkát végeznek a katonák segédkeztésével.

Rudolfsgnad, május 27. A községet a víz teljesen elöntötte. A kár igen nagy. A katonaság nem képes a mentési munkálatokat teljesíteni. Számos állat az istállóban megkötözve ordít és mentés hiánya miatt ott pusztul. A mentési jármű is kevés. A lakosság egy része teljesen koldusbotra jutott. A víz 90 centiméter magas és eddig 260 ház dőlt össze. A titelijárbiró tiz család részére felajánlotta lakóházát. A lakosság egy része a község mellett elterülő védőtöltésen tartózkodik az állatokkal együtt. A víz még egyre növekedik és rémes látványt nyújt, amint a házak ablakain csak úgy ömlik a lakásokba.

Rudolfsgnad, május 27. *Schlemmer* Osz kár állomásfőnök, *Ulakity* György, *Proka* János és *Leh* Feri hajótisztek tegnap őt folytonosan emberfeletti munkát végeznek *Prokay* János az összeomló házakból é az istállókból életének veszélyeztetésévé

embereket és állatokat mentett meg. A községházát és postahivatalt meg sem lehet közelíteni csónakhány miatt és ez nagyon hátráltatja a mentési munkálatokat. A lakosság körében általános nyugalom van.

Rudolfsgnad, május 27. A víz magassága másfél méter, sőt egyes helyeken két méterrel áll a föld színe fölött. Emellett még egyre nő. A mentési munkálatokat most már *Csernovics* Diodor dr. miniszteri tanácsos kormánybiztos vezeti. A lakosoknak az az óhaja, hogy a Kárász folyó védőtöltését vágják át s így a víz a község határából lefolyjon. Eddig 280 ház dült össze. A posta épületet is az összeomlás veszélye fenyegeti. A forgalom teljesen szünetel. *A kár meghaladja a 18 millió koronát.*

A lóvasut fölébe.

Bajok a telekhasználati engedély körül.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, május 27.

Az *aradi* közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság tudvalevőleg ki akarta bővíteni két kitérőjét és a hegyaljai motorvasut állomásáig az utazó közönség kényelme szempontjából szárnyvonalat szándékozott létesíteni. A lóvasutársaság engedélyt kért erre a várostól, a törvényhatósági bizottság azonban a közlekedésügyi bizottság javaslata alapján a kérelmet elutasította azzal az indoklással, hogy a lóvasutóknak nem ad újabb telekhasználati engedélyt.

A közgyűlésnek ezt a határozatát a lóvasutársaság most *felebbezéssel* támadja meg. A társaság felebbezésében kifejté, hogy telekhasználati engedélyt nem is kért. Nem is volt szüksége telekhasználati engedélyre, mert a várossal kötött szerződésében biztosítva van a lóvasutársaságnak az a joga, hogy a kitérőket kibővíthesse. A felebbezés, amelyet ma terjesztett be a társaság a városhoz, a következőképen hangzik:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az 1907. évi május 8-ikán kelt közgyűlési határozat ellen, melylyel a tek. törvényhatósági bizottság elhatározta, hogy nekünk állítólag kért telekhasználati engedélyt nem adja meg *felebbezéssel* élünk.

Az ügy előzménye az, hogy Aradon levő lóvasuti vonalunkon két kitérő meghosszabbítását terveztük a közlekedés gyorsítása végett és egy rövid kiágazást terveztünk az Arad hegyaljai vasut utasközönségének érdekében. Evegéből még az 1868. évből való telekhasználati szerződésünk és a közigazgatási bizottság hatáskörét szabályozó szabályrendelet alapján az Arad sz. kir. városi közigazgatási bizottságtól a közigazgatási bejárás elrendelését kértük.

A bejárást megtartották és azon a városi törvényhatóság képviselőjében a polgármester olyértelmű kijelentést tett, hogy a kiegészítő vágányok építése folytán a részünkre terület használati szerződésünkben biztosított kizárólagossági jog jelenlegi védelmi területét ebből az alkalomból ki ne bővítsük. Ennek a kívánságnak az ügy egyszerűsítése végett röviden eleget akarván tenni, ilyértelmű nyilatkozatot adtunk be a város tanácsához, melyben egyúttal a helyhatósági építési engedélyt is megkértük, feltételezve hogy időközben le fog érkezni a kormányhatósági engedély. Területhasználati engedélyt nem volt okunk kérni, nem is kértünk, minthogy a terület használati jogunk már megvan az 1868. év óta fennálló szerződés alapján. Ennek dacára fentmondott nyilatkozatunkat önkényesen terület használati engedély iránti kérelemnek minősítették és mint ilyent elutasították.

Különös figyelmet érdemel, hogy jelen

esetben nincs szó új vasuti vonalakról, csak a meglévő vonaloknak forgalmi tekintetéből szükségesnek mutakozó kiegészítéséről. Már pedig akinek joga van valamely területnek vasuti vonal céljaira való igénybevételére, annak joga van, hogy azt a vágány kitérői, kiágazásai, váltói és egyéb tartozékai lefektetésére is használja. Az ellenkező felfogás illuzóriussá tenné a kormány vasutengedélyezési jogát, mert ellenkező felfogás mellett a város közönsége megakadályozhatná egy meglévő vonalon oly kiegészítő létesítmények létesítését, amelyeket a kormányhatóság eirendel.

A közigazgatási bejárás sem műszaki, sem közlekedési akadály fenforgását nem látják, két hónappal később pedig *ugyanott akadályt látnak, ahol akadályt nem láttak*. A meggyőzés megfordulásának indokaira nézve jellemző az a kijelentés, amely a szerelmes határozat indoklásában olvasható, hogy t. i. az újabb építkezés azért kell megátolni, mert az a vasut esetleges megváltása esetén a város közönségének költséget okozna.

Tisztelettel

Aradi közúti vaspálya
és téglagyár r. t.

Varjassy Lajos polgármester a lóvasutársaság felebbezését felküldi a belügyminisztériumhoz, ahonnan az iratok az ügy megvizsgálása és véleményezés végett a kereskedelmi minisztériumhoz kerülnek.

A horvátoknak minden kevés.

A kormány engedményei.

Josipovich lemond.

Arad, május 27.

Hihetetlenül messzemenő engedményeket tett a magyar kormány a horvátoknak, olyannyira, hogy a magyar parlamenttel aligha fogadtathatták volna el azokat. A horvátok azonban még ezeket is keveselték és arra a rideg álláspontra helyezkednek, hogy Horvátországban a Máv. vonalain tisztán horvátnak kell lenni a szolgálati nyelvnek.

Távirati értesüléseink a következők:

A horvátok ma folytatták a tanácskozásokat a Kontinentál-szállóban. A tanácskozás folyamán *Pejacsevich* Tivadar gróf horvát bán fölvetette esetleges lemondásának kérdését is. A bán és *Nikolics* osztályfőnök, bán-helyettes közölték azokat az engedményeket, amelyeket a magyar kormány a horvátoknak hajlandó adni. Ezek az engedmények nagyjából a következők:

A főlírások a magyar államvasutak horvát vonalainak épületein horvátok lesznek.

A vasuti rendeleteket horvát nyelven bocsátják ki.

A külső vasuti szolgálat nyelve a horvátoknál a horvát.

A horvát vonalokon a lehetőségig horvátokat alkalmaznak az államvasutak.

A horvát autonóm hatóságok és közös hivatalok horvátul leveleznek az államvasutak horvátországi szervezetével.

A horvát képviselők ezt a bejelentést tudomásul vették, de azt válaszolták, hogy ezek a propozíciók *nem elégítik ki őket és ezért visszautasították a magyar kormány előterjesztéseit.*

*

Ma déiben a képviselőházban minisztertanács volt, amelyen szóba került a

horvát kérdés is. A minisztertanácsban *Josipovich* Géza horvát miniszter utalt arra, hogy az ő személye ellen erős hajszá folyik a horvát képviselők részéről és ezért a béke érdekében fölajánlotta, hogy *lemond állásáról*. A minisztertanács azonban *nem fogadta el az ajánlatot.*

*

A horvát képviselők *Novigrád*-ból azt a távirati értesítést kapták, hogy ott tegnap a Frank-féle Starcevic-párt népgyűlést rendezett, amelyen hevesen izgattak a horvát képviselők budapesti magatartása ellen és azt állították róluk, hogy elárulják Horvátország jogait. A Starcevic-párti és a koalíciót támogató parasztlak között *véres verekedés támadt*, amelyenél többet súlyos sérüléseket szenvedtek.

Nem busul a lengyel.

A barátságos idegen.

Meglopott leányok.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, május 27.

A lengyelekről eddig csak azt tudtuk, hogy busulnak a honuk állapotján. Később kiderült, hogy a színművészetért is rajonganak és melegen ver szívük. A lengyel zsidókról eddig azt tudtuk, hogy kaftánban járnak, göndör hajtincseket viselnek a halántékukon s hogy koldulni jönnek Aradra. Ezt a várost ugyan szívből utálják, mert nem olyan rituális, mint ahogy azt az ortodox szabályok előírják, de a pénzt nagyon szeretik, mert az jó, ha ha neolog zsebekből való is. Egy lengyel zsidó ma megmutatta az aradi közönségnek, hogy nemcsak a kolduláshoz, hanem a lopáshoz is ért, még pedig alaposan. A derék lengyelt most a rendőrség keresi. Maga az eset a következő:

Az *aradi* izraelita iskolákban most fejeződik be a tandíjfizetés határideje. A tandíjat az izraelita templomépületben levő hitközségi pénztárnál fizetik le a hátralékosok. Ma délután az izraelita leányiskola négy növendéke akart a tandíjfizetés kötelezettségének eleget tenni. A hitközségi pénztár azonban még zárva volt s így a leányok a folyosón várták be a hivatalos órák megkezdését.

A folyosón egy 24 év körüli, magas termetű, barnabajuszu, sötétkék ruhás lengyel zsidó jelent meg. Amikor meglátta, hogy a leányoknál pénz van, odalépett hozzájuk és megkérdezte tőlük, hogy mit keresnek a hitközségi irodában.

— Tandíjat akarunk fizetni, mondta a leányok egyike.

— Adjátok ide a pénzt, szölt a lengyel zsidó. En ugyanis ide tartozom, majd befizetem helyettetek.

A leányok gyanutlanul átadták a barátságos idegennek a pénzt és hazamentek. Otthon kérték tőlük a nyugtákat s ekkor elmondották, hogy a pénzt egy embernek adták át, aki megígérte, hogy befizeti helyettük. A szülők éltek a gyanuval, hogy valaki kicsalta a leányoktól a pénzt, felmentek a hitközségi pénztárba és tudakozódtak, hogy befizették-e a tandíjat? Itt azt a felvilágosítást kapták, hogy a hitközségi pénztár senkit sem bízott meg a tandíjösszegek beszedésével s hogy a pénzt kizárólag a pénztárnál lehet befizetni.

A szülők jelentést tettek a dologról a rendőrségnek, amely körözteti a tolvaj lengyel zsidót.

Feldarabolnak!

Osztrák hóbort angol cégér alatt.

Megint gyalázkodó röpirat.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

A *Berliner Tageblatt*, a német kereskedelmi világnak ez a komoly lapja, szombati számában egy különös politikai szenzációval kedveskedik a maga közönségének. Nem is valamelyik Beiblattjában, a miből a lapnak igen sok van, hanem a lap élén egy angol röpiratot ismertet, a mely Ausztria-Magyarország jövőjével foglalkozik, Ferenc József halála esetére.

A röpirat címe: *The future of Austria* (Ausztria jövője), szerzője pedig a *Scutus viator* álnév alá rejtőzik. A broszura tendenciájából a berlini lap arra a következtetésre jut, hogy egy Romániához közel álló ember írta, de valószínűbb, hogy a „mű” ismét egy rosszakaratu osztrák zugpolitikus hóbortjainak a feltalálása, a szigetország közvéleménye előtt.

A röpirat tartalma? A hol Drezdában, hol Berlinben meg egyebütt, többnyire fekete sárga burkolatban megjelenő fércmunkákéval azonos. A szerző elmondja, hogy rendkívül veszedelmesnek tartja a Magyarországon tapasztalható különválasztó törekvéseket és ha a monarchia két állama, *Ferenc József* halála után keresztül vinné a szeparációt, akkor Magyarország a hadsereg kérdésében megoldhatatlan probléma előtt állana. Hadsereget kellene felállítani, amelyhez nem volnának sem tisztjei sem folszerelése, s azonkívül a lakosság 54 százaléka ellene volna az egységes magyar vezényleti nyelvnek. Ezzel a nemzetiségekre céloz a *Scutus viator*, aki röpiratában még rémképeket fest azokról a szeparatisták törekvéseiről, amelyekkel a nemzetiségek és külállamok Magyarországgal szemben fellépnek. Így Románia Erdélyre, Szerbia pedig a Bánságra vetné magát, míg Horvátország hajlandó volna arra, hogy mint külön királyság Ausztria fennhatóságát ismerje el. A magyar sovinszta politikát természetesen elítéli a röpirat, amely az önállóság ellen különféle érveket hoz fel.

A B. T. kommentárokat fűz az angol broszúrához és többek között elmondja, hogy Németországnak nagyhatalmi és szövetségi szempontból elsőrangú érdeke, hogy Ausztria-Magyarország egységes birodalom legyen és a magyar különválasztó törekvések még trónváltozás esetén se érvényesüljenek.

A trónörökösri keveset tud a röpirat is, a berlini lap is. Csak azt jegyzi fel róla, hogy következetes jellem és nyilatkozataiban igyekszik minél kevesebbet mondani. Az osztrák keresztény szocialistákkal hír szerint rokonszenvez *Ferenc Ferdinánd*, de, hogy trónralépése után milyen lesz a politikája, azt nem tudják.

SPORT.

+ Ifjúsági tornaverseny Temesvárott. Tegnap Temesvárott fényes keretben folyt le a kerületi tornaverseny. A versenyen a *nagyszabent*, *nagyváradi* és *szegedi* tankerületekből 29 tanítvány 1200 tanulóval vett részt s ezek közt működött közre az aradi kir. főgimnázium 28 ta-

nulóval, kiket *Burián János* igazgató, *Hunyady Jó sef dr.* és *Nagy Sándor* tanárok kísérték. Szombaton reggel 9 órától késő estig az ünnepi főverseny osztályozó mérkőzése folyt le, melynél a bírósíztet *Nagy Sándor* aradi tornatanár teljesítette. Az aradi kir. főgimnázium mintacsapata díszoklevelet, füleslabda játszócsoportja döntőbe jutva díszoklevelet és az intézet oklevelet nyert. Ezekon kívül a személyes versenyben *Papp Jenő* aradi főgimn. VIII. osztálybeli tanuló kötél függeszkedésben az összes versenyzők között az első díjat, arannyal díszített nagy ezüst érmet, *Órfi Gyula* VIII. oszt. tanuló a 150 méteres síkfutásban bronz érmet nyert.

+ Az atléták házi versenye. Nem mulik el ünnepnap, mely tanuságot ne tenne Arad fejlett sportéletéről. Most csütörtökön, Urnapján rendezte az aradi atlétikai klub tavaszi házi versenyt, amelyen, mielőtt idegenekkel állannak ki küzdelemre — egymás között mérkőzések képeességüket az egyesület atlétái. A régi és sok dicsőséges győzelmet aratott gárdának vetélkedésén kívül az új erők bemutatkozása lesz ezen házi verseny érdekessége. A versenyek után *football mérkőzés lesz a szabadkai atlétikai klub és atlétánk csapata közt*, ami ugyan csak érdekesnek ígérkezik, mivel a szabadkai csapata az aradiakkal szemben még nem játszott és mindkettő veretlen volt a múlt évben vidéki csapatokkal szemben. A versenyek az atléták Török Gábor-utcai sporttelepén foglalkoznak.

Elégett uriaszony.

Regény az életből.

Férjhezmenni!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Megrendítő szerencsétlenség történt ma reggel a Hunyadi utcában. Egy magával tehetetlen öreg asszonynak vigyázatlansága következtében meggyulladt a ruhája és maga is súlyos égési sebeket szenvedett. A matróna sérüléseivel következtében ma délután borzalmas kínok között meghalt. A tragikus véget ért matrónát sokan ismerték Aradon. Valamikor jobb napokat látott, de tönkre ment és kegyelemkenyeren tengette életét. Az utóbbi időben a gyengeelméjűség tünetei mutatkoztak rajta s az volt a mániája, hogy férjhez megy. A szerencsétlenségről tudósítunk az alábbiakat jelenti:

Fischer Jenny 70 éves városi segélyezett, ma reggel fél kilenc órakor *Dániel Dávidnak* Hunyadi utca 6-ik szám alatt levő lakásán, a saját vigyázatlanságának áldozata lett. Az öreg asszony a konyha takaréktűzhelyén a reggelijét melegítette. Amikor a reggeli levette a tűzhelyről, a láng kicsapott és megkapta a kötőjét. Az agg nő nem vette észre, hogy a kötője ég és ki akart menni a konyhából. Az ajtó mellett volt már, amikor egyszerre az egész ruhája lobot vetett.

A szerencsétlen asszony sikoltozni kezdett, mire a házbellek a konyhába rohantak és pokrócokkal elfojtották a tüzet. Az esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan *Kovács Antal* ügyeletes rendőrhadnagy és *Prohászka László dr.* kerületi orvos mentek ki a helyszínére. A hatósági orvos beköltözte *Fischer Jenny* égési sebeit. Az időközben megérkezett mentők az eszméletlen öregasszonyt be szállították a megyei kórházba, ahol ma délután négy órakor iszonyu kínok között meghalt.

Az elhunyt *Fischer Jenny*, aki jómódu családból származik, valamikor kedvező körülmények között élt. A férje előkelő szerepet játszott Aradon, de tönkre ment és a felesége százezer koronás hozomány is elszűnt. Az

anyag romlás megölte a férjet s az özvegy asszonyt ismerősei és rokonai tartották el. Husz évvel ezelőtt *Dániel Dávid* magához vette az özvegy asszonyt, aki azóta a háztartását vezette.

Az utóbbi években már nem volt épelméjű. Ismerőseinek mindig azt mondta, hogy menyasszony s hogy a vőlegénye szép fiatal ember. Szokása volt, hogy azokhoz a családokhoz látogatott el gyakran, ahol fiatal ember volt és formálisan megkérte a fiatal ember kezét. Gyakran megtette azt is, hogy az utcán megállított fiatalembereket és megkérte őket, hogy vegyék feleségül. Sokan szánakoztak az összetöporodott anyóán, de voltak olyan lelketlen emberek, akik tréfát űztek a szegény öregasszonynyal.

Kolumbácsi légy Aradmegyében.

A gazdák veszedelme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 27.

Körülbelül egy évtizede már, hogy Aradmegyében utóljára jelentek meg nagyobb rajokban a kolumbácsi legyek. Most a rossz természeti kilátások miatt amugy is elkedvetlenedett gazdaközönséget ismét fenyegeti a marhaállományt pusztító rovarok megjelenése, sőt a megye keleti részein már meg is jelentek a veszedelmet jelentő légyrajok, amelyek, hacsak különös szerencse folytán valami közbe nem jön, csakhamar elfogják árasztani az egész megyét.

A fővárosi lapokban már tegnap megjelent az aggodalmat okozó híradás, hogy Hunyadmegyét elárasztották a kolumbácsi legyek, melyek máris nagy kárt okoztak az ottani marhaállományban. A dél felőli meleg szelek Aradmegye felé terelték a légyrajokat, amelyek már a tegnapi napon nagy tömegben jelentek meg a Hunyadmegye határán fekvő községekben. *Radnán* valóságos pánikot okozott a gazdák rémeinek megjelenése. Az állatokat már nem is merik nappal a legelőre hajtani s csak az est leszálltával kezdődik meg a legeltetés.

A legyek már a megye belsőbb részeibe is eljutottak s ahol megjelentek, mindenütt nagy ijedtségre adtak okot. A megye határán fekvő községekben a marhapiacok teljesen megszűntek, mert senki sem meri nappal felhajtani a jószágot. Hogy a legyek ellen védekezzenek, az állatokat petróleummal, olajjal, vagy kátránnyal kenik be. Különösen a szegényebb román lakosság van kétségbeesve a *muscu reu* (rossz légy) megjelenése miatt.

Tudvalevő, hogy a kolumbácsi legyek óriási pusztításokat végeznek a marhaállományban s évről-évre mintegy kétmillió korona kárt okoznak. Csipésük nemcsak az állatokra, de az emberekre is veszélyes, mert a legyek mérges nyálat választanak ki. Leginkább a szarvasmarha és a disznó vannak kitéve a kártevő rovar pusztításának.

A kolumbácsi legyek irtása teljesen lehetetlen. A védekezés módjai is meglehetősen illuzóriusak, mert a kolumbácsi légy csipése ellen az állatorvosi tudomány még nem tudott kellő orvosságot találni.

— **Wekerle Bécsben.** Budapest-ről táviratozzák: *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma *Zichy* Aladár gróf és *Popovits* Sándor államtitkár kíséretében Bécsbe utazott. Junius 4 ikén *Wekerle* Sándor és a kabinet több tagja részt vesznek a bécsi Erzsébet-szobor leleplezésén.

— **A képviselők a honvédség ellen.** Budapest-ről táviratozzák: *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter tudvalevőleg közadakozásból akar a király koronázási jubileumának emlékére alapot teremteni a honvédtisztek segélyezésére. A miniszter az egyik gyűjtőívet a képviselőház folyosóján helyezte el, de mind máig *nem került rá egyetlen egy aláírás sem.* Nem is fog rákerülni, mert a képviselők között hallgatóságos határozat van, amely szerint *az ívet egyáltalán nem írják alá.* A honatyáknak ugyanis az a fölfogásuk, hogy annak a honvédségnek, amely segédkezet nyújtott a parlament szétverésére, *nem adnak egyetlen fillért sem.*

— **Apponyi Bécsben.** Bécsből jelentik: *Apponyi* Albert gróf vallás és közoktatásügyi miniszter ma reggel Bécsbe érkezett és a magyar miniszterium palotájában szállt meg. A miniszter látogatást tett *Zichy* Aladár gróf ő felsége személye körüli miniszternél, majd több magánjellegű látogatást tett. Értesülésünk szerint a miniszter utazásának az a célja, hogy több, tárgyába vágó dologban informáltassa magát, így többek között a Theresianum ügyeit illetőleg. A miniszter 1 órakor újból megjelent *Zichy* Aladár grófnál, akinek vendége volt és 3 órakor visszautazott Budapestre.

Elmaradnak a kitüntetések. Budapest-ről táviratozzák: A képviselőház folyosóján elterjedt ma az a hír, hogy a király koronázási jubileuma alkalmából emlegetett rangemelések és kitüntetések *elmaradnak,* illetve arra zsugorodnak össze, hogy *Andrássy* Sándor grófot, akinek semmi közjogi méltósága nincsen, titkos tanácsossá fogják kinevezni.

— **Désy Zoltán képviselőjelölt.** *Marosvásárhelyről* jelentik: A geryeszegi kerületben Hódos község szombaton délután 3 órakor tartott képviselőjelölt ülést *Kriszka* László elnöklete alatt, amelyen lelkesedéssel jelölték *Désy* Zoltánt. *Görgény-Szent-Imrén,* a kerület másik nagyközségében tegnap délután volt jelölölés, a melyen csatlakoztak a hódosi határozathoz és *Désy* Zoltánt jelölték. A jelölésről *Kossuth* Ferencet, *Désy* Zoltánt, valamint *Ugron* főispánt táviratilag értesítették.

— **Megint áldozata van a Kossuth-nótának.** Budapest-ről táviratozzák: Szombaton este a 6. vartüzérezred tartalékos katonái Kelenföldről, ahol gyakorlatoztak, hazameneteltek Budapestre. Az uton a katonák előbb magyar népdalokat, azután a Kossuth-nótát énekelték. A csapat élén *Saharadnik* tüzemester haladt, aki eleinte csak hallgatta a Kossuth-nótát, de később maga is együtt énekelt a katonákkal, sőt ő dalolta a lehangosabban. A dolog tudomására jutott a tüzemester följebbvalóinak, akik a katonák ellen nem tettek megtorló lépéseket, de *Saharadnik*ot ma már ezredraportra rendelték és előreláthatólag súlyosan meg fogják büntetni.

— **A vasutasjavaslatok képviselőházi tárgyalása.** Budapest-ről táviratozzák: A vasutasok fizetésrendezéséről és szolgálati rendtartásáról szóló törvényjavaslatok között *Kossuth* Ferenc tudvalevőleg junktimot állított föl. Ezért *Justh* Gyula a két javaslat általános vitájának egyesítését fogja javasolni a Háznak, amely az in-

ditványt el is fogja fogadni. A képviselőházi tárgyalás a jövő héten kezdődik.

— **Pusztító jégeső.** Berzovai tudósítónk írja: Szombat délután 2 órakor nagy jégeső vonult végig *Radwin,* *Lippdn* és *Solymoson.* A jég mogyoró nagyságu volt és mintegy 25 percig esett. A jég hullás után felhőszakadás szerű eső volt. A szőlőkben 50-70 százalék a kár, a gyümölcs és a kerti vetemények is nagyrésztben tönkre mentek.

— **A polgári leányiskola alapítványai.** Az aradi polgári leányiskolának a mai naptól kezdve két újabb jótékony alapítványa van. Ma délután *Simon* Karolin igazgatónő a tantestület élén megjelent *Milek* Lajos dr. kir. közjegyzőnél s a leányiskola tantestülete nevében két alapító levelet foglaltatott közjegyzői okiratba. Az egyik alapítványt *Rotter* János volt polgári iskolai tanár emlékére, a másikat pedig *Boros* Jusztin három évtizednél hosszabb tanítói működésének alkalmából tették. Mind a két alapítvány tőkéje 1000-1000 korona, amelyet évek során fillérekben gyűjtöttek össze a polgári leányiskola növendékei. Az alapítványok kamataiból évenként szegény és szorgalmss tanulókat fognak segélyezni.

— **A nemzetiségek konspirálnak?** *Pozsony*-ből táviratozzák *A Nap*-nak: *Schwenhagen* Lajos, a hírhedt *Gross Oesterreich* című lap kiadója, titokban *Pozsony*ban időzött, ahol néhány magyarországi elvtársával és barátjával találkozott. Hír szerint a magyarországi nemzetiségek néhány vezető férfja is résztvett a találkozáson s *Vajda* Sándor is ott volt a tanácskozók között, akik a *Palugyay*-szállóban gyűltek össze. A konspirálók arról tanácskoztak, hogy nem lehetne-e továbbra is föntartani a *Gross-Oesterreich* c. lapot és minthogy az osztrák választások a keresztény-szociálisták győzelmével lehetővé tették, hogy oly irányzat jusson kormányra, amely a *nagysztrák* gondolat alapján áll, a tanácskozók keresni fogják a Magyarországon uralkodó rendszerrel szemben a nemzetiségekkel való összeköttetést.

— **Megszűnt utcaseprő-sztrájk** Budapest-ről táviratozzák: A főváros sztrájkoló utcaseprői ma délben értekezletet tartottak, amelyen a vezetők indítványára elhatározták, hogy *megszüntetik a sztrájkot* és holnap reggel munkába állanak. A főváros részben teljesítette az utcaseprők követeléseit.

— **Házasság.** *Nagy* Orbán dr. jószágigazgatósági fogalmazó f. é. junius hó 1 én délelőtt fél 12 órakor vezet ioltárhoz *Varjassy* Szerénát az aradi minoriták templomában. Násznagyok lesznek *Scharfner* Sándor dr. törvényszéki bíró és *Nagy* Emil dr. országgyűlési képviselő.

Komlós Ferenc junius hó 2-án délután 4 órakor tartja esküvőjét a makói izraelita templomban *Gross* Helén kisasszonnyal.

— **Antiszemitizmus a parlamentben.** Budapest-ről táviratozzák: A képviselőház folyosóján ma *Gaál* Gaszton beszéde után nagy mozgás támadt a függetlenségi képviselők soraiban. A honatyák liberális része megtámadta *Gaál*t, kijelentvén, hogy *beszéde reakciós.* Ekkor odalépett a csoporthoz *Rakovszky* István *Gaál*-nak gratulált a beszédéhez és ezt mondta:

— *Ime, itt van az antiszemitizmus.* Addig hengegtek és ütötték a magyar gazdát, amíg végre megszólalt. Most már itt az antiszemitizmus. Nagyon örvendek.

Rakovszky szavai nagy konsternációt keltek a függetlenségi párton.

— **Fiatal betörő.** Berzovai tudósítónk jelenti: *Sehrer* Jánosné berzovai munkásnő vasárnap este, amidőn haza ment, rémulve vette

észre, hogy lakásának egyik ablaka be van törve és a szobában a feltört szekrényekben minden össze vissza van dobálva. Rövidesen rájött, hogy egy ezüst óralánca s néhány koronája hiányzik. A káros az esetet a csendőröknek bejelentette, kiknek sikerült a betörőt *Pipa* József 18 éves parasztfiu személyében kinyomozni. A tettes mindent beismert.

— **Az osztrák választások Lemberg-ből táviratozzák:** A galíciai választókerületekben még mindig nem értek véget a választások. A küzdelem a jelöltek között igen erős. *Vojeszlav* városban a rutének megölték egy rutén választót, mert a lengyel jelöltre szavazott. 44 kerületben pótválasztás lesz.

— **Polónyi Géza a Házban.** *Polónyi* Géza volt igazságügyminiszter, aki amióta demisszionált, nem muatkozott a törvényhozási testületben, ma megjelent a Házban. A folyosó majdnem üres volt, de arra a hirre, hogy *Polónyi* a Házban van, a képviselők kitódultak a folyosóra. Már akkor azonban a volt igazságügyminiszter visszavonult *Wekerle*vel a miniszteri szobába s később báró *Kaas* Ivorral beszélgetett.

— **Igazgatóválság a bécsi Operánál.** Bécsből táviratozzák: *Mahler* Gusztáv, a bécsi udvari opera igazgatója benyújtotta állásáról való lemondását. A lemondás okairól pozitív hír nem került nyilvánosságra. Beszélük, hogy az udvari opera deficitjei készítenek *Mahlert* a lemondásra, de ezt a verziót maga *Mahler* megcáfolta. Több kulissza mögötti affért is emlegetnek a távozás okául. *Mahler* közel tíz esztendeje állt a bécsi udvari opera élén, ahova a budapesti opera igazgatói székéből került.

— **A vácrétsági rablógyilkosság.** Budapest-ről táviratozzák: Ma kezdte meg a pestvidéki törvényszék az annak idején nagy port felvert vácrétsági póstarabbiás és rablógyilkosság ügyében az esküdszéki főtárgyalást. A tárgyalás előreláthatólag több hétig fog eltartani, mert száznál több tanut idéznek meg.

— **Rablótámadás aradi diákok ellen.** Vasárnap délután az aradi kir. főgimnázium alsó osztályainak hét tanulóját, névszerint *Aufricht* Gusztávot, *Winter* Bélát, *Tessits* Szvetozárt, *Darvas* Jenőt, *Domonkos* Lászlót, *Licker* Dezsőt és *Bakin* Jánost az alsó temetőben *meztámadták és kirabolták.*

— **Tízéves találkozó.** Kedves ünnepélye volt ma a városi felsőkereskedelmi iskolának. Az 1897-ben végzett növendékek gyűltek össze tíz éves találkozásuk alkalmából. Az iskolatársak szét szóródtak, de azért majdnem mindannyian megjelentek családotul. A délelőtti órákban megtekintették a *Széchenyi-gözmalmot*, majd a *Millenium* kistermében látta őket vendégül *Tenner* Lajos, volt osztálytársuk. Délben a kereskedelmi iskola dísztermében gyűltek össze a volt iskolatársak. Itt az intézet vezérigazgatója, *Ábrai* Lajos üdvözölte volt tanítványait, mire ezek nevében ifj. *Vas* Gusztáv válaszolt. Délben banket volt a *Millenium* éttermében, ahol több pohárköszöntő hangzott el. A tízéves találkozó a következők vettek részt:

Zurányi Vilmos és neje (Szolnok), *Halmos* Dezső és neje (Arad), *Farkas* Mór és neje (Mezőlaborc), ifj. *Vas* Gusztáv és neje (Arad), *Vogel* Antal és neje (Szeged), *Marsovszky* László és neje (Nagykikinda), *Keller* Gyula és neje (Nagylak), *Rajz* Jenő (Csaba), *Prokopp* Endre (Szeged), *Reiner* Adolf (Pécska), ifj. *Tenner* Lajos, *Braun* Miksa (Csicsér), *Schauer* Béla (Iszkrony), *Faragó* Alfréd, *Róth* Zsiga, *Ortutay* Béla (Szent Tamás), *Verzár* Sándor (Kupa) *Somos* Jenő (Munkács), *Krachtus* Ferenc (Zsombolya), *Pohl* Károly, *Hornyacsek* István (Selmebánya), *Beleznay* János, *Vezér* Béla (Ujszentanna), *Mayer* Béla (Bokszeg-Beél), *Gruber* Gyula (Csermő), *Koczésky* Mihály (Csaba), *Schmidt* Mihály (Temesvár), *Dresein* Mihály, *Kovács* Mihály (Kairó), *Grosz* Samu,

Elismert legjobb szabásu ingblusok, vászonruhák és aljak RADÓ GYULA cégnél.

785

továbbá az intézet tanárai közül Ábrai Lajos igazgató, Kabdebó Lajos, Somogyi Gyula dr., Révész Nándor, Varga Imre, Kepes Árpád.

— Szerencsétlenség a hegyzajai motoroson. Tegnap délelőtt tizenegy órakor a Mária-Radnáról Gyorok felé induló 206 számú aradhegyzajai motoros fékezője Szalonka Magyarai Béla, a motorvezetői fülke ablakán kihajolt, hogy megnézze nincs-e valami baj a pályatesten. Eközben a 24-ik órházhoz közeledett a motoros. A szemlélődésbe elmerült fékező nem vette észre a jelző táblát, amely közvetlen a pályatesten van és úgy bevágta a fejét, hogy eszméletlenül bukott hátra a fülkébe. Az első orvosi segínyt a paulisi körorvos nyújtotta, aki bekötözte a fékező sebét és Aradra szállította a súlyosan sérült embert. A seb huszonnégy centiméter hosszúságú. Magyarai még mindig eszméletlenül fekszik és állapota életveszélyes.

— Pofozkodás egy aradi vendéglőben. Vasárnap délelőtt a legjobb egyetértéssel vonult be egyik aradi vendéglőbe Fischer Lipót szerelő és Weisz Jenő lakatos mester. Eleinte békésen söröztek, később azonban mindhangosabb lett a diskurzus s végül valami sértés miatt Weisz Jenő felugrott és alaposan felpofozta Fischer Lipótot. Fischer kétségbeesetten védekezett a markos kezű lakatos mester ellen, s végül is a pincérek választották szét a harcias feleket. Az inzultált szerelő ma becsületsértés miatt feljelentette a büntető járásbírósnál Weisz Jenőt.

— Az érettségi titkos alap. Ily című tegnapelőtti cikkünkre vonatkozólag az abban érintett középiskola abiturientiensei ma közölték velünk, hogy a szóbanforgó összeget jegyzetek sokszorosítására gyűjtötték s hogy a pénzkezelés körül nem fordultak elő szabálytalanságok. A tanulók kérésére mindezt készséggel regisztráljuk.

— Zongoravizsga. Szalay Aranka magánzongora tanítónő, június hó 9-én d. u. 4 és fél órakor tartja vizsgáját a Fehér Kereszt nagytermében, hol tanítványai készletességét mutatja be.

— Csak jó áru kapható Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszerek és fodrászkellékek kereskedésében, Aradon, Andrassy-tér 15. Nagy választék valódi angol tenniszverők, tenniszlapda, football, gummi-lapda, utazó kosarak, francia és angol illatszerekben. 1259

— Praeservatív ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 201.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 27.

Üzletlenség, 5 fillérrel olcsóbb árak.
Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza októberre	10.44—10.45	10.46—10.47
Zab októberre	6.97—6.98	7.0—7.09
Rozs októberre	8.75—8.76	8.75—8.76
Uj tengeri	6.04 6.05	6.09—6.10

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény	660.50
Magyar hitelrészvény	761.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	676.50
Rima-Murányi vasmű részvény	545.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 139—141 fillérig; fiatal közép páronként 251—300 kilogrammig terjedő súlyban 141—143 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 142—144 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 200 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Május 24. napján volt készlet 30.712 darab, május 25. napján főlhajtással 125 darab, május 25. napján elszállított — 48 darab, május 26. napján maradt készletben 30.758 darab.

A hízott sertésüzlet irányzata: Változatlan.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

IDEGENEK ARADON.

— Május 27. —

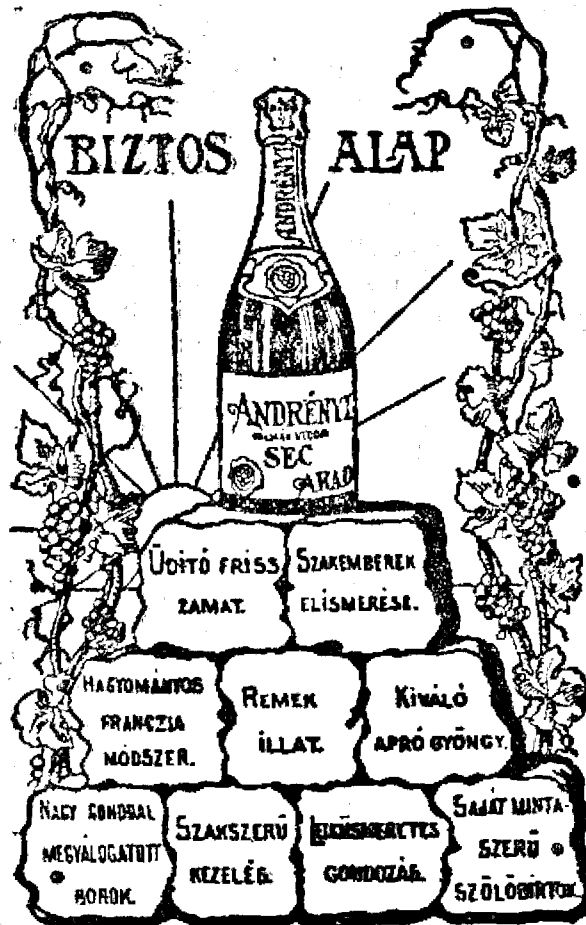
Központi szálloda. Urbán Adolf kir. tanácsos Budapest. — Szirmay Rikárd dr. ügyvéd Budapest. — Rossmann Rikárd mérnök Bécs. — Wittenberger Antal kanonok Temesvár. — Seidner Soma birtokos és neje Soborsin. — Horváth Márton magánzó Budapest. — Winter Félix fakereskedő Nagypál. — Krynowski Fülöp ügyvéd Bécs. — Bnyedi Béni kir. tanácsos Budapest. — Farkas József polgármester Makó. — Bosch Sándor kereskedő Manhart. — Hoffmann Jenő számtiszt Lugos. — Kásefeld Gábor kereskedő Bécs. — Hovadla Lajos kereskedő Budapest. — Wittaschek Károly kereskedő Budapest. — Weisz Ottó gyárigazgató Bécs. — Steiner Lipót kereskedő Budapest. — Nászay Pászor kereskedő Nagylak. — Voinovic J. órnagy Nagyvárad.

Fehér Kereszt szálloda. Nagy Gáza ezredes, dandárparancsnok Szeged. — Dobokay Béla főhadnagy Szeged. — Patraesek Ferenc műszaki tanácsos Budapest. — Kas Arthur miniszteri hivatalnok Budapest. — Vermes Ágoston dr. ügyvéd Budapest. — Bátor József dr. ügyvéd Budapest. — Pável Konstantin dr. ügyvéd Belényes. — László Gyuláné Törökbecse. — Bartók Ernő mérnök Temesvár. — Benkő Iván gyógyszerész Temesvár. — Faragó Kálmáné és leánya Karánsebes. — Kovács Ferenc hivatalnok és neje Versec. — Hegyi Viktor hivatalnok Versec. — Tóth Ferenec és leányai Brassó. — Fodor Lajos mérnök Szeged. — Halász József mérnök Szeged. — Stark Vilmos kőfaragó Szeged. — Kulka Adolf szállodatulajdonos Leipnik. — Rosenczveig Ignác és leánya Nagyszentmiklós. — Fehér Gábor tanár és neje Nagyszében. — Molnár József ügyvéd Nagyikinda. — Szigeti Károly lelkész Sopron. — Oszterreicher S. utazó Kismarton. — Schulez József utazó Berlin. — Gencsi József utazó Békéscsaba. — Barta Jakab utazó Budapest. — Barta Jenő utazó Budapest. — Beck Márton utazó Budapest. — Philipp Ede utazó Budapest. — Benedek Farkas utazó Budapest. — Roth Miksa utazó Budapest. — Keller Vilmos utazó Budapest. — Fattersack S. utazó Bu-

dapest. — Jaulus Gyula utazó Budapest. — Csillag Herman utazó Bécs. — Szász Sándor utazó Bécs. — Váry Károly utazó Bécs. — Singer Rudolf utazó Bécs. — Schvarcz Adolf utazó Bécs. — Iriez Simon utazó Bécs. — Flörscher Herman utazó Bécs. — Spitzer Endre utazó Bécs.

Vass-szálloda. Russi Viktor plébános Acsuca. — Kehr Gyula utazó Budapest. — Jánosy J. magánzó Acsuca. — Clementi László tanár Pozsony. — Green Aladár utazó Budapest. — Sommer-Mor utazó Budapest. — Hofman S. utazó és neje Bécs. — Vértessy Kálmán utazó Debrecen. — Schwartz Hugó utazó Budapest. — Elekes Áron utazó Bécs. — Gros Samu utazó Bécs. — Wilhelm M. utazó Budapest. — Weisz Náthán utazó Budapest. — Fényes Béla utazó Budapest. — Szentandrásy Jenő utazó Budapest. — Fuchs N. utazó Bécs. — Grulich Eliás utazó Budapest. — Heimlich Salamon utazó Budapest. — Rosenbaum Menyhért utazó Budapest.

NYILTTER.

Steckenpferd-Bay-Rum

Bergmann és Társa

gyártmánya Dresden és Elba melletti Teschen, amely külön szer fejkorpa ellen, valamint a haj idő előtti őszülése és hajhullás ellen. E szer elősegíti a hajnövést és igen erős szer a reumatikus fájdalmak ellen. 2 és 4 kor. üvegekben kapható a gyógyszárakban, drogueriákban, illatszerkereskedésekben és borbélyüzletekben. 1048

Harisnyák, Matróz-ingek, Gyermek-lábtyúk (Sockerl).

394 elismert legjobb minőségben, legnagyobb választékban, fejtétlen szabott árak mellett

Bársony Andor harisnya-nagykereskedésében Arad, Szabadság-tér 17. 3 szó: „Bársony, Harisnya, Szabadság-tér.”

Végh István

kovács mester
ARAD, József főherceg-ut 11. sz.

Van szerencsém a n. é. megrendelőim b. tudomására hozni, hogy

kovácsműhelyemet

Boros Béni-tér 3. sz. alatti házból József főherceg-ut 11. szám alá áthelyeztem és azt a jelenkor igényeinek megfelelőleg megújítottam. Kész kocsikat raktáron tartok, bármely kocsi alkatrészek vidékre pontosan készíttetnek.

Lóvasalás nagy figyelemmel eszközöltetik.

Becsés pártfogásáért a jövőben is esedezve vagyok kiváló tisztelettel

1452

Végh István, kovács mester.

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.

Minden évszakban friss és egészséges viz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

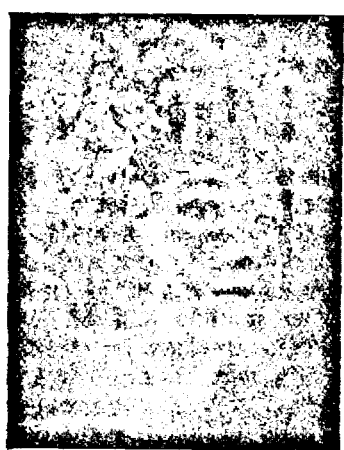
Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók.

Felvételek a helyszínen.

Hopp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Sok millió előkelő
urhölgy használja
a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépt.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májtoltok, bőratkák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

T. C.

Tisztelettel felhívjuk a tisztelt gazdaközönség szíves figyelmét a raktárunkban állandóan kapható: állatoknak nyalatási célra annyira megkedvelt, sajtolt

(briquette) marhasóra,

arankamentességre államilag ólomzárolt legelsőrendű

lucerna és vörös heremagra,
eredeti quedlenburgi répamagvakra.

Fajai: sárga olajbogyó, sárga oberndorfi, vörös mamuth, sárga eckendorfi, ezenkívül cukorrépa-mag.

Valódi aussigi kékkőre,
első minőségű raffiára.

Vetési célra tisztított s kipróbált: 905

tiszta bükköny magra,
zaó, árpa és tengerire.

Ez utóbbiakból takarmányozási célra is tartunk. —
Lótenyésztőknek alig pótolható, ugynevezett

„Derby“ melassera.

Mindezek nagy mennyiségben kaphatók a legalacsonyabb napi ár mellett

az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezeténél.

ARAD, Boros Béni-tér és Verbőczy-u.sarok.

Nem szövetkezeti tagok is előnyös árak mellett szolgáltatnak ki.

Városi és megyei telefon 509.

PÉNZ

a legolcsóbban és leggyorsabban
földre és városi házakra **amortisa-**
tióra (tőketörlesztéssel)

Aradon a legegységesebb és legismertebb közvetítő iroda

Szücs F. Vilmos

a nayszebeni földhitelintézet kölcsön képviselőjénél
ARADON, Karolina-utca 8. s. (saját ház)
a fiók posta mellett.

Elvállalok convertálásokat utólagos díj és költség
megtérítés mellett.

„Házak és földek adás-vétel közvetítése.“

Ugyanitt megbízható üzletszerzők
alkalmazást kaphatnak.

531

Több aradi házat olcsón és előnyös fizetési
módozatok mellett eladok.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p. Elvállal minden a szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkaus** vagy **esizma** elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

Wolf János.

586

Kérném a cégre figyelni!

Veszek

a legmagasabb árban és eladok uraságoktól használt férfiruhákat, utazó bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsekrenyt, lószerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, fémárukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ugyanott kapható árverésről vett 500 db. finom új férfi szövet öltönyök 5 és 6 frt egy teljes öltöny. Üzlethelyiségem május hó 1-től ruhás üzlet Asztalos Sándor-utca Grabner-féle házban. Butor-üzlet Árpád-tér 5. sz. izraelita templom épületben a sarkon.

Kívánatra házhoz vagy vidékre is egy levelezőlap meghívás: a rögtön megyek.

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Hajdu tea

meH- és tüdőbetegeknek számtalan esetben kipróbált szer.

Legjobb sikerrel használható köhögés, hurut, rekedtség, számfáradás, elnyálkásodás, minden mellbaj, a légső, a tüdő, a gége hurutos megbetegedéseivel, légzési nehézségek, szűk-mellűség, asthma stb. ellen.

Ára 60 fillér.

Kapható Aradon,

Földes Kelemen

gyógyezérszónál. 288

RÁCZ JÓZSEF fűszer-, csomogó-, bor-, kávé- és dohányüzemi kereskedés
A „Barna mókus”-hoz.
ARAD, Szabadság-tér 21. (Lengyel Testvérek mellett.)

T. C.
Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy helyben, Szabadság-tér 21. sz. alatt (Lengyel Testvérek mellett) egy, a mai kor igényeinek megfelelő, modern berendezésű

fűszer- és csomogókereskedést nyitottam és azt **RÁCZ JÓZSEF** törvényszékiileg bejegyzett saját cégem alatt fogom vezetni.

Előnyös összeköttetéseimmel fogva, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessék, miért is kérem, hogy cégemet b. bizalmával kitüntetni méltóztassék.

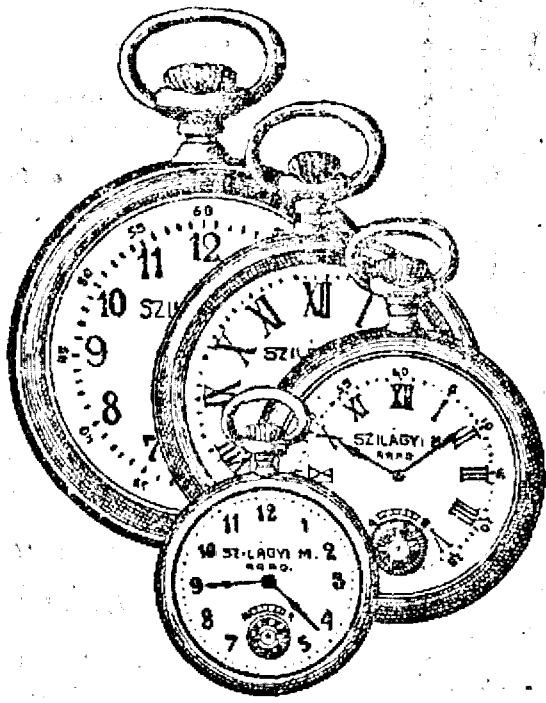
Az aradi piacon töltött gyakorlati pályámon Karátsonyi Antal, Rothstein Mór és Pollák József helybeli cégeknél több évig voltam alkalmazva, bő alkalmam volt a n. é. közönség igényeiről közvetlen tudomást szerezni s így ismerve, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által arra fogok törekedni, hogy a belém helyezett bizalmat mindenkor kiérdemeljem.

Főtörökvésem leand a t. vevőimet mindenkor friss és csakis első minőségű áruval kiszolgálni.

Midőn b. pártfogását kérem, méltóztassék nb. látogatásával megszerencsésítenni.

Mély tisztelettel
RÁCZ JÓZSEF.

1081

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb és legolcsóbb

1290

óra-javító műhelye

a színház oldala mellett, Vörösmarty-utca 3. szám.

Raktáron

mindennemű órák

3 évi jótállás mellett.

Eladó!

Cserép és téglagyár

nagyforgalmu helyen, teljes berendezéssel, tőke és szakösmeret hiányában **eladó**, ugyanott egy **ellenőrző pénztár is jutányos áron eladó.**

Bővebbet

Menczer B. Ferencnél,

N.-Halmágyon.

Mesés szép lesz minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztal és dissoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hálgypor 1 korona 20 fillér.

○ Ovakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól.

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél: 313

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Kocsuth Pál, King Lajos, Hauer Lajos, Vajtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszerészeknél és Vajtek és Welsz drogeriájában.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtéseket pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ
1264 fogorvos.

Telephon sz. 242.

Kalmár József

hatóságilag engedélyezett villamos világítási felszerelő Arad, Salacz-u. 2.

Költözködéseknél vagy lakásváltoztatásoknál

villanyvilágítási vagy 496

villanyos csengő

bevezetéseket vagy átalakításokat jutányosan és gyorsan eszközöl

Kalmár József
villanszerelő Arad, Salacz-utca 2.

Permetező javítások elfogadtatnak.
M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk
és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbíttatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

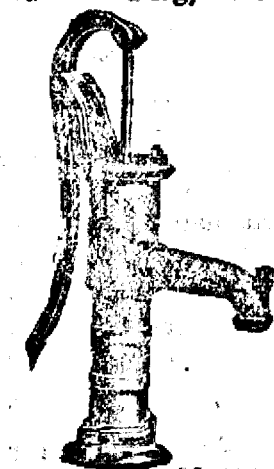
Golyó szelepekkel. Közönségeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

a királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 290
Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Tanulólanysok

felvétetnek az Aradi nyomda részvénytársaság könyvkötészetében.

Divatos, szines

férfi és női

nap- és esőernyők

kizárólag

Nassan R.

nap és esőernyő készítőnél kaphatók

ARAD, Szabadság-tér 19. sz.
Rosenblüh K. és Társa cég mellett.
Javitásokat és áthuzásokat két óra
alatt eszközölök. 822

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a törvényesen védett

„TRIAS”

mely 2-3 nap alatt felelősség mellett a leg-
elhanyagoltabb húgycsőfolyást megszünteti.
Ára: férfiaknak K 1.80. nőknek K 2-50.

Kö-zvény, Csuz, Rheuma, fű- és fog-
fájás ellen a

P A P P-téle

„MENTHOLIN”

biztos hatású gyógyszer.

Egy próba elegendő!
Ára 1 korona.

Főntieket titoktartás mellett küldi:

P A P P L.

gyógyszertára Tiszaszentimrén.

Főraktar Aradon: 3982

Földes K. Iemen gyógytárában.

282—1907. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Török Gábor-utca végén létesítendő beton hid elkészítése iránt folyó évi június hó 10-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 6025 korona 11 fillér.

Bánatpénzül leteendő az ajánlati ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen csak írásbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

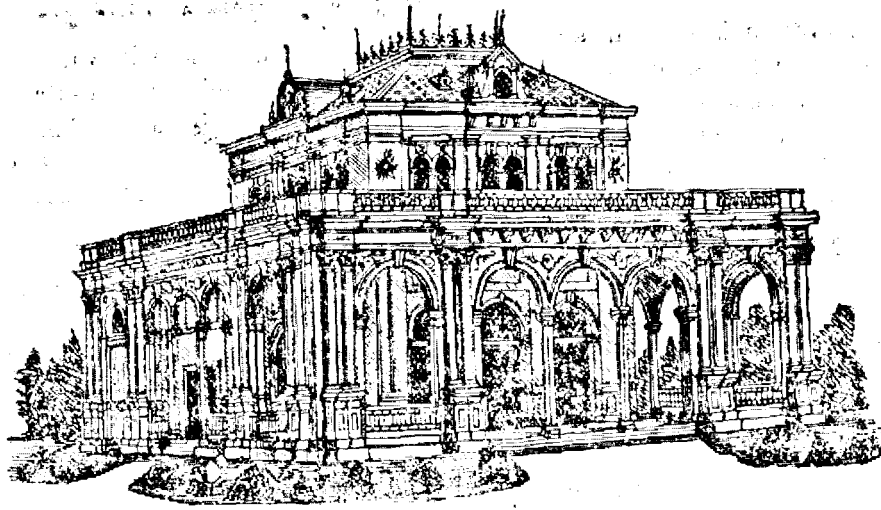
Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz letételére vonatkozó pénztári jegy mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeinek 1907. évi május hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

Ma kedden, 1907. május hó 28-án

Aradváros legszebb üdülőhelyén az újonnan átalakított

Baross-parki kiosk

terasszán

a cs. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara

Zellner Sándor személyes vezetése alatt

nagy hangversenyt

rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja

MIHÁLYI GYULA, cukrász.

Hűsítő italok.

Hideg Buffet.

Kezdeté este 8 órakor.

Belépti-díj 30 fillér.

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmeztetett holnap d. u. 5-6 óra közt találkozhatom a Forray-utca Nádasdy-palotájában levő Zinner Vilmos mű órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt Zinner Vilmos ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

851

Hálás leszek

azon nemesszívű hölgynek ki, hogy a hivatalból el ne késsek megveszti azon szép és olcsó zsebórárt, a melyet Zinner Vilmos mű órás Forray-utcai kirakata-ba láttam.

Telefon szám 184. Mosóintézet átvétel! Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvetttem és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást hűsítéssel, minden vegyszer mellőzésével, kizárólagosan kézimóssással, melynek következtében a ruha nincs kitéve idővel romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Telefon sz. 370. Telefon sz. 370.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítők

Boros Béni-tér 1. szám.

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon raktárát. 1002

„Singer”, „Original Viktoria”, Central Bobbin varrógépek család használatra és ipari célokra.

„Puch”, „Helical-Premier” és „Préciosa” kerékpárok jutázosan jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.

Nagy szakszerű javító műhely.

Kert megnyitás!

A „János vitéz”-hez

cimzett vendéglő (Ferenc-tér 6. sz. Brunhuber házban) levő

kerthelyiségem megnyitottam,

mikor erről a n. é. közönséget értesítem, kérem az évek során tapasztalt jóakaratu pártfogásban reszesíteni. Főtörekvésem lesz mint eddig, elsőrendű hegyi borok, sör és szeszes italok, valamint meleg és hideg ételek előzékeny kiszolgálásában, a n. é. közönség elismerését kiérdemelni.

Tekopálya, villanyos világítás!

Arad, 1907. május 18.

Sütő István,

1425 vendéglős.

15821—1907.

Hirdetmény.

Közhirr tesszük, hogy Arad város gyámpénztárának 1906. évi zárszámadása a mai naptól számítandó 16 napon át a városháza I-ső emeleti tanács termében közszemlére van kitéve, s hogy ezen idő alatt ezen zárszámadás ellen a község kötelékéhez tartozó bármely polgár felszólalással vagy észrevétellel élhet.

Arad, 1907. évi május hó 25.

A városi tanács.

266—1907. gsz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a közvágóhídi bélszáritó padlásának salak feltöltése és ennek beton burkolása iránt folyó évi június hó 10-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 873 kor. 84 fillér.

Bánatpénzül letendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen csak szóbeli ajánlatokkal lehet részt venni.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz letételét igazoló pénztári jegy mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székeinek 1907. évi május hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta:

Zubor Andor, s. k.
aljegyző.

APRÓ HIRDETESEK.

A kinek

Ismeretség híján

házastársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokeket,
házat,
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

Aki

mind Ezeket vétel vagy bérbe vétel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értekezni, ha az

„ARADI KOZLÖNY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Egy teljesen új kerékpár

olcsón eladó. Cim a kiadóhiva-
talanban. 1887

3-as pénzszekrényt

használt állapotban megvételre
keresek. Nemess Géza. 1473

Kovaszinc községben

egy jó forgalmu szatócsüzlet, do-
hányárudával egybekötve azonnal
eladó. Ugyanott egy 412 □-öl te-
rületű 1410 drb. termőföldével be-
ültetett szőlő szintén eladó. Érte-
kezhetni: Tóth Lajosnéval, Kova-
szinc. 1440

Egy billiárd asztal

jutányosan eladó Teleki-utca 15.
szám alatt.

A főteren

vagy közvetlen közelében keresek
junius 1-re világos, csinos butor-
zatu, tiszta hónapos utcai szobát.
Sürgős ajánlatokat Garçon címre
a kiadóhivatalba kérek.

Pénztárnoknőnek,

vagy elárusítónőnek ajánlkozik
fiatal, intelligens hölgy. Cim a
kiadóban. 1470

Pöltenberg Ernő (Kertész-

utca) 6. számú ház, mely áll 4
szoba, konyha stb. mellékhelyisé-
gekből, eladó. 1467

Okleveles tanítónő,

ki a német nyelvet is tökéletesen
birja, alkalmazást keres. Cim a
kiadóhivatalban. 1459

Egy jó állapotban levő
ebédlő kredenc, lehe-
tőleg márványlappal,
megvételre kerestetik.
Eladó címe a kiadóhi-
vatalba kéretik.

Ménésen

motoros megálló mellett 1 hold
termő szőlő, 4 szobás modern lak-
házzal, minden felszereléssel eladó.
Cim a kiadóhivatalban. 1392

Egy két szobás

kényelmes utcai lakás,
hozzátartozó mellék-
helyiségekkel együtt
Dezső-utca 1a. szám
alatt augusztus 1-ére
kiadó. Bővebbet ugyan-
ott, vagy Borona-utca
46. az üzletben.

100 darab vizsgalap

a legjobb minőségű papíron 90
fillér. Postaportó 100 drbra, ha a
pénz előre küldetik 30 fillér. 5
kg-rra 600 drb. megy. **Augusz 1.**
és Fia könyvkereskedése Arad.
Arad és Temesmegyei telefon 517.

Egy jó forgalmu vendéglő

kerthelyiséggel, tekepályával és
teljes berendezéssel együtt családi
okok miatt azonnal eladó. Cim a
kiadóhivatalban. 1464

Mérlegképes

könyvelő, ki a gépirást is birja,
állást keres. Cim: B. M. Flórián-
utca 4. sz.

Jég

kapható havi bérletben naponta
házhoz szállítva Petőfi-u. 7/a. Te-
lefon 199. szám. 1253

Kerestetik

egy szolid, jó erkölcsű kisasszony
3 gyermek mellé bonnenak. Né-
metajkuak előnyben részesülnek.
Cim a kiadóban.

Irodaszolga kerestetik

helybeli részvénytársasá-
sághoz. — Ajánlatokat
„Irodaszolga“ jelige alatt
a kiadóhivatal továbbít.

Kerestetik

egy ügyes, tiszta szobaleány. Cim
a kiadóhivatalban.

Tégla,
Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenca téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

A motoros vasút megálló helye.

Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u.
7. sz. irodámban, vagy Maros-ut-
cai lakásomon. A téglát vám és
fuvarmentesen házhoz szállítom. —
A gyárba saját új mű utam vezet.
Nagy raktár saját gyártmányu hor-
nyolt és kupola cserepekben, flas-
ter-, kút- és facon-téglákban.

Megvételre kerestetik

40—50 drb. jó karban lévő hasz-
nált boros vagy szeszes hordó
700 literen felül. Bővebbet a ki-
adóhivatalban. 1462

Kiadóhivatalunkban nagyobb
mennyiségű

filc (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Eladó

1417

1 gyönyörű Bernáthegyi
telivér faj him kutya

s egy teljesen új állapotban levő
Juckker kocsit jutányos áron.

Ritka szép

sárga faj tiszta Orpington tojás
bármilyen mennyiségben helyszüke
miatt eladó. Darabja 40 fillérért
kapható. Czocher Jenő, Muszka.

Fischer Armin

szobafestő és mázoló

Arad, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal mindennemű

szobafestő és mázoló-
munkát,

azonkívül gipsz utánzatot és
szobakárpitozást a legeggy-
szerűbb és legdiszesebb kivitelben
vidéken is. 837

Kerestetik

egy mindenest

cseléd

azonnali belépésre.

Ajánlkozók Boczkó-utca 10 sz.
alatt jelentkezzenek d. e. 9—11
óra között.

Kirakataink szives megtekintését kérjük.

Női fürdő-öltönyök
fürdő-kalapok és uszó-
nadrágok.

Nyári idényre!

Nyári takarók 1.20 frttól
flanell, trico és pique-ből.

Keztyűk

cérna és selyemből. — Nagy
raktár legfinomabb bőrkez-
tyűkből, 3 gombos és hosszú-
száruak.

Angol zephir

angol vászon, mosó delain és
gyapju delainok, pompás
mintázatban.

Különleges finom

nyári kelmek
gyönyörű poplinok, gázszerű
sima és csíkos.

Harisnyák

férfi, női és gyermekeknek.
Griási választék. — Olcsó
árak.

Alkalmi vétel

erős lenvászon, alsó lepedők, a had-
sereg részére szállított minőség da-
rabja 1 frt 60 kr. varrás nélkül.

Rosenblüh H. és Társa

Arad.

Napernyők

már most szállított
áron. 336

Kirakataink szives megtekintését kerjük.